

Värske info õppimisvõimaluste kohta Eestis ja välisriikides

EDASIÕPPIJA

teatmik gümnaasiumilõpetajale

2014

TAHAN ÕPPIDA JA MUUTA MAAILMA!

Vastuvõtt 27. juuni - 8. juuli

AVATUD
..USTE
PÄEV

14. märts 2014

tlu.ee/avatuduksed

TALLINNA ÜLIKOOL

Hea koolilõpetaja!

Seisad hetkel ühe tähtsama valiku ees, mille ise- seisvalt kunagi tegema oled pidanud. Tänapäev valik mõjutab otseselt Sinu tulevikku kolme, kümne või isegi kolmekümne aasta pärast. Loomulikult ei pea Sa seda otsust päris üksi tegema. Sul on selja taga edukas koolitee, mis on Sind sellisteks otsusteks ette valmistanud. Sul on palju vanemaid sõpru ja tuttavaid, kellelt saad alati head nõu küsida. Oma otsuste eest vastutad aga ikkagi Sina ise.

Kes meist ei mäletaks õpetaja Lauri soovitud Tootsile, et kui kogu rehkendust ei jõua, tee pool, aga tee hästi. Lisaksin siis veel, et kõike, mida teed, tee südamega! Et südamega oma asju teha, pead olema ka veendunud, et Sinu valikuteks oleks koht nii kõhutundele kui ka uudishimule ja huvile oma eriala vastu. Tõsi, on ameteid, mille omandamisel tagad endale hea sissetuleku pikkadeks aastateks. Aga ka selles ei saa me lõpuni kindlad

olla, sest maailm muutub meie ümber nii kiiresti – peame ka ise olema pidevalt valmis nende muutustega sammu pidama. Või kas on üldse olemas kedagi, kes ütleks meile, mis ametimehi või –naisi on vaja kahekümne aasta pärast? Vist mitte.

Võimalusi ja ahvatlusi, aga ka nendest tulenevaid kiusatusi ja ohtusid on ilmas rohkem kui endale ette kujutame. Ilusaid illusioone luues võime avastada end ühel hetkel kõrgelt ja valusalt kukumas. Aga unistusteta ja kõrgeid sihte seadmata ei ole võimalik suuri asju teha. Peamine, et oleksid oma valitud teel püsiv ja järjekindel, kuid samas tähelepanelik, valmis nii tagasilöökideks kui ka kohanema muutustega, mis on elu lahutamatu osa.

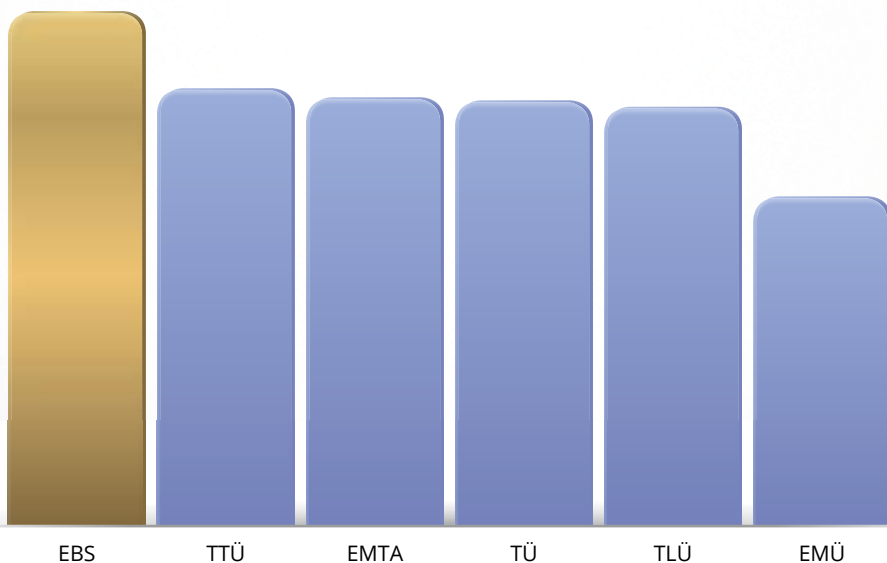
Tarkasid otsuseid ja edu kogu edasiseks eluks!

Jaak Aaviksoo
haridus- ja teadusminister

Neile, kes mõtlevad suurelt ja näevad kaugemale

Ülikoolide äriduse ja halduse valdkonna lõpetajate keskmised sissetulekud*

Estonian Business School
www.ebs.ee

*Statistikaamet, „Edukus tööturul“, 2013

3	Hea koolilõpetaja!	26	Õppetoetustest, -laenust ja stipendiumidest
6	Mis saab pärast kooli lõpetamist?	30	Tartu Ülikool annab kindlustunde
9	Riigieksamitest 2014. a.	31	Sinustki võib saada riigi turvalisuse kaitsja
11	Haridustee valikud	34	Maaülikool – roheline koostöö- ja õppekeskus
13	Millisel erialal tasub õppida?	35	Rakendus kõrgharidus seob teadmised oskustega
14	Kutseharidus on lahe!	36	Ajateenistus on kasulik
15	Tulevase kutseõppuri leksikon	37	Miks tulla õppima Kõrgemasse Sõjakooli?
17	Miks eelistada kutseõpet Tartu KHKs?	38	Tee unistuste tööni
18	Meistriks ja juhiks õpi kutsekoolis!	40	Välismaale? Alustame algusest...
19	Iseseisev elu ühikatoas või üürikorteris?	42	Reisidokumendid korda!
20	Kõrgharidusreformist üliõpilaskandidaatidele	44	Õppima Ameerikasse? Suurepärane mõte!
22	TLU Õigusakadeemia teeb Helsingis ilma	45	See ei ole lõpp, vaid uus algus
23	Tulevase üliõpilase leksikon	46	Nendes koolides saad edasi õppida!
25	Midagi lennukat ja erilist – Lennuakadeemia	46	Rajaleidja keskused

Edasiõppija 2014

Väljaandja: MTÜ Haridusinfo
Asula 4c, 11312 Tallinn
Tel 611 7070
www.haridusinfo.ee

Toimetus: Kristi Semidor, info@haridusinfo.ee
Info ja reklaam: peeter@haridusinfo.ee;
tel 611 7070

Trükk: Kroonpress

© 2014 Haridusinfo MTÜ

Teatmiku valmimisele aitasid kaasa:

meedia
portaali

Haridus- ja Teadusministeerium

innove

RAJALEIDJA

Täname kõiki, kes teatmiku koostamisel abiks olid!

Mis saab pärast kooli lõpetamist?

Raske küsimus, eks? Võimalusi, mida pärast gümnaasiumi lõputunnistuse saamist edasi teha, tundub olevat liiga palju või siis hoopis liiga vähe, otsuse tegemine näib nii lõplik... Praegusel hetkel elu tähtsaimale küsimusele vastust otsides mõttele sellele nii: mul tuleb astuda haridus- ja tööelu teel esimene samm. Milline see olla võiks?

Alustuseks proovi näiteks välja mõelda, millist elu sa tahad elada ja mis on sinu unistuste töö – siit saad juba päris mitu kasulikku vihjet, mida ja kus edasi õppida.

Unistada on tore ja kasulik, aga on olemas veel üks väga hea ja võib-olla lihtsamgi viis tuvastamiseks, milline on sinu jaoks ideaalne töö: küsi endalt, kas sa tahaksid teha seda tööd ka siis, kui selle eest raha ei saaks!? Kui vastus on jah, on ilmselgelt tegu õige alaga. Töö võiks olla lihtsalt üks meeldiv viis oma päeva veeta. Nagu hobi. Ootamatu mõttekäik? Veidi ehk küll. Aga töötab.

Kui sa naudid oma tööd, siis tundub ka raha tulevat märksa kergemini, lihtsamalt kindlasti kui midagi ebameeldivat tehes. See on ka põhjus, miks enamasti ei tööta mudel: töötan seni pangas, kuni olen kogunud piisavalt raha, et hakata millegi loomingulisega tegelema.

Inimesed on erinevad

Esmapilgul tundub naudingut ja töö ühendamine olevat siiski loomeinimeste privileeg – näiteks fotograafi puhul tundub üsna loomulik ja arusaadav, et tema töö ja hobi kattuvad. Aga inimesed on ju erinevad. Ühele pakub naudingut programmeerimine, teisele müügitöö ja inimestega suhtlemine, kolmandale aedade kujundamine, neljandale teiste õpetamine – tähtis on üles leida just see tegevus, mida sina naudid ja millega saad rahagi teenida. Kõik on milleski andekad!

Mõttele oma lemmikõppeaine(te)le või hobidele. Näiteks, kui armastad üle kõige lumelauaga sõita, saaks sinust äkki suurepärase treener mõnes suusakuurortis? Sinu jaoks oluline küsimus on: millise hariduse abil jõuda selle tööni, mis sulle naudingut pakub. Kui sa tahad saada lumelauatreeneriks, võiksid õppida kehakultuuri ja pedagoogikat. Seda saab õppida nii Tallinna kui ka Tartu Ülikoolis. Kui armastad loomi, võid mõne põneva eriala leida Järvamaa Kutsehariduskeskusest või Eesti Maaülikoolist.

Hea ülevaate sellest, kus ja mida õppida saab, annab sulle koolide nimekirja Edasiõppija lõpus.

Lihtsad nipid

Järgmisena mõttele, milline kool ja milline haridustase sulle sobiks. Katsetele tasub minna kindlasti vähemalt paari kohta. Samuti uuri eri õppevorme – kas oleksid valmis tasuta hariduse saamiseks pühenduma täielikult päevasele õppele või tahaksid õppida töö kõrvalt osalise koormusega, kas avalik-õiguslikus või erakoolis? Võib-olla tahad kiiresti ameti õppida, kohe tööle minna ning iseisvat elu alustada.

Tark õpib teiste kogemustest – kui sul on endast mõni aasta vanemaid sõpru, uuri, millised koolid on nende meelest head ja miks. Kavalam on kuulata eelkõige nende inimeste arvamusi, kelle moodi sa rohkem olla tahaksid.

Tihti on paberil asjad lihtsamad ja selgemad. Pane enda jaoks kirja valdkonnad, mis võiksid sinu meelest sulle sobida, ja uuri, kus midagi õppida saab. Siis oskad vastavalt sind huvitavale erialale valida täpsemalt riigieksameid jm. Pole midagi hullemat kehvast ettevalmistusest. Et end katsetel enesekindlalt tunda, tee selgeks, millal on konsultatsioonid, mida peaks koolis õpitust üle kordama, mida juurde õppima.

Sul oleks mõistlik omada ka tagavara-plaani: kogu infot mitme eriala ja kooli kohta, mis sind huvitavad. Kui siis mõni neist ära langeb, ei löö see sind rivist välja.

Mõtle mitu sammu ette

Mida võivad kaasa tuua sinu tehtud valikud? Milliseid probleeme võib tulevikus tekitada otsus asuda tööle ilma erialase hariduseta? Milline haridus tagab ka kaugemas tulevikus töökoha? Tea, et tänu infotehnoloogiale - tootmise automatiseerimisele väheneb lihtsate töökohtade osatähtsus ning ettevõtted vajavad rohkem oskustöölisi ning spetsialiste. Kuigi IT on kõige kiiremini kasvav majandusharu ja IT-spetsialistide järgi nõudlus

suur, vajatakse selles valdkonnas ka mittetehnilisi töötajaid, neid, kes oskaksid müüa, projekte juhtida, kirjutada jne.

Uuri, mis on erinevate õppimisvõimaluste head ja halvad küljed. Räägi nendel teemadel ka õpetajate, kutsenõustaja, pere ja sõpradega. Mida rohkem eri vaatenurki, seda lihtsam on valida. Mida tõsisemalt võtad õppimist ja enda arendamist, seda suurem tõenäosus on sul tulevikus saada hea töökoht.

Ole loominguine ja paindlik. Ühe inimese tööaega jagub keskmiselt 40 aastaks. On üsna loomulik, et selle pika aja jooksul tuleb meil kõigil juurde või ümber õppida – maailm ja tööturg muutuvad. Ja sina astud oma haridus- ja tööelu tee kujundamisel esimesi samme...

RAKENDUSKÕRGRHARIDUSÕPE JA MAGISTRIÕPE

www.euroakadeemia.ee

info@euroakadeemia.ee

tel +372 611 5801

- rahvusvahelised suhted
- keskkonnakaitse
- sisearhitektuur
- ärijuhtimine
- moedisain
- tõlkija

EUROAKADEEMIA

2014. aasta infopäevad toimuvad 12.märtsil ja 21. mail 17.00 Mustamäe tee 4 Tallinn

FUN CRUISES ESITLEB

LÕPUKRUUIS 2014

TULE ESIMESELE AINULT ABITURIENTIDELE MÕELDUD **LÕPUKRUUISILE**, ET KOOS PIDUTSEDES KESKKOOLILE VÕIMAS PUNKT PANNA! KOHTUMISPAIGAKS ON TALLINKI KÕIGE UUEM LAEV **BALTIC QUEEN** JA REISI SIHTKOHAKS ON **STOCKHOLM**.

feat **MHKL** ja **K-Sein!**

Nad on võitnud trummibassi auhindadel parima peo tiitli! Kaks aastat järjest! See on pidu, kus kõlab parim drum & bass ja dubstep, mida sa eales kuulnud oled!

**PÕHJA-
MEIL ON AEGA VEEL
-TALLINN
LIVE**

**CHECK /
One
Two**

residendid

DJ Quest ja Paul Oja.

On üritused, kus ühtäkki kõik inimesed tunnevad korraga, et nad ei taha, et see kunagi lõppeks.
See on Check One Two.

KUS?

Baltic Queen. Läänemeri.
Euroopa. Planeet Maa

MILLAL?

17.-19. märts 2014
Kevadvaheag

WWW.FUNCRUISES.EE

Lõpukruuisile tulemiseks pead sa endale broneerima kajutikoha. Broneerimiseks on sul vaja koodi, mille saad oma kooli kontaktisikult.

Riigieksamitest 2014. a.

Gümnaasiumi lõpetamiseks tuleb abiturientidel sooritada traditsiooniliselt kolm riigieksami, teha koolieksam ning õpilasuuringus või praktiline töö. Muutunud on matemaatika ja keeleeksami sisu ning korraldus.

Matemaatika riigieksam

Kui varem oli matemaatika riigieksam ühesugune kõigile õpilastele, siis uue õppekava järgi alustati mõned aastad tagasi matemaatika õpetamist kahe eraldi õppeainena – kitsas (8 kursust) ja lai matemaatika (14 kursust). Matemaatika riigieksamih puhul valida kitsas või lai matemaatika eksamitöö. Nende tegemise tingimused ja aeg on samad.

Valiku tegemisel on oluline eeltöö – õpilasel tuleks välja uurida oma unistuste erialal nõutavad sisseastumistingimused. Näiteks Tartu Ülikooli arstiteaduskonda, loodus- ja tehnoloogiateaduskonda ning osadele sotsiaal- ja haridusteaduskonna õppekavadele kandideerijatelt eeldatakse laia matemaatika tulemust.

Kui üliõpilaskandidaat kandideerib laia matemaatika tulemusega õppekavale, kus nõutakse kitsa matemaatika tulemust, siis tema tulemused teisendatakse. Samas kitsa matemaatika riigieksamih tulemusega ei ole võimalik kandideerida õppekavadele, kus nõutakse laia matemaatika riigieksamih tulemust.

Keeleksamid

Euroopa keeleõppe raamdokumendi alusel on koostatud Euroopa Liidus üheselt mõistetav keeleoskustasemete süsteem, milles lähtutakse kolmest keeleoskustasemest: A – algeline, B – iseseisev ning C – vaba keelekasutus. Need kolm laia taset jagunevad omakorda kaheks kitsamaks tasemeks: A1, A2, B1, B2, C1, C2.

Eesti keele teise keelena riigieksamih vähemalt 60% edukusega sooritaja saab eesti keele B2-taseme tunnistuse, C1-taseme tunnistuse olemasolul ei pea eksamit tegema.

Võõrkeele riigieksamih puhul on õpilasel neli valikuvõimalust:

- sooritada rahvusvaheline prantsuse, saksa või vene keele eksam vähemalt B1-tasemel;
- sooritada oma kull riigi poolt aktsepteeritud inglise keele rahvusvaheline eksam;
- tõendada vähemalt B1-tasemel rahvusvahelise eksami varasem sooritamine. Edukas rahvusvahelise eksami sooritamine annab rahvusvaheliselt tunnustatud keeleoskustunnistuse.
- sooritada riigi koostatav inglise keele riigieksam (nii B1- kui B2-tase koos). Õpilane, kes saab inglise keele riigieksamih 50-70% maksimaalsest tulemusest, saavutab B1-keele taseme, 75-100% saavutatu saab B2-keele taseme ja talle omistatakse vastav keele tasemetunnistus.

Gümnaasistid, kes soovivad minna õppima välismaa ülikoolidesse, peaksid tutvuma konkreetse ülikooli sisseastumistingimustega ning võimalusel ühitama oma võõrkeele eksamit asendava rahvusvahelise eksami valiku ja välismaa ülikooli sisseastumiseksami. Kahe eksami puhul – IELTS ja TOEFL – peab teadma, et nende eksamitega on võimalik asendada gümnaasiumi lõpetamiseks kohustuslik võõrkeeleeksam, kuid nende eksamitunnistuste kehtivusaeg on kaks aastat ning tulemuse aegumisel ei saa kõrgkooli sisse astuda.

Sarnaselt välismaa ülikoolidega peaksid gümnaasistid eelnevalt selgitama, milliseid võõrkeele eksameid ja millisel tasemel konkreetne Eesti ülikool soovitud erialale sisseastumisel arvestab.

Võõrkeele eksamina võib õpilane sooritada ühe rahvusvahelise eksami nõutaval tasemel, nimistu lubatud eksamitest leiab Haridus- ja Teadusministeeriumi kodulehelt (www.hm.ee).

Gümnaasist saab lõputunnistuse, kui ta on saanud riigieksamih, sh võõrkeele eksamih, 1% maksimaalsest tulemusest. Keeleoskustaseme saavutamiseks on vajalik saavutada vastava eksami hindamisjuhendis toodud tulemus.

Varem kehtinud õppekava järgi õppinud peavad alates 2014. a. lõpetama gümnaasiumi uutel tingimustel.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium, TÜ

PARIM

JUHTIMISALANE KÕRGHARIDUS

Kõrgemas Sõjakoolis õpid Sa juhtima inimesi, süsteeme ja tegevusi. Parimate tulemuste saavutamiseks on Sulle õppimise ajal tagatud palk 600 eurot, tasuta elamine ja arstiabi. Pärast lõpetamist on Sulle kindlustatud töö ja palk alates 1200 eurot. Kohustuslik teenistusaeg pärast sõjakooli lõppu on kolm aastat.

Dokumentide vastuvõtt SAISis 23.06 - 06.07 2014
Sinu küsimused on oodatud: sojakool@mil.ee või 717 6131
Lisainfo: www.sojakool.ee

KÕRGEM SÕJAKOOL

KAITSEVÄE ÜHENDATUD
ÕPPEASUTUSED

Haridustee valikud

Kas kujutled end tulevikus Eesti esimese sa- telliidi ESTCube-1 tudengite meeskonnas Maa tehiskaaslast uurimas, näed ennast tippkokana restorani firmarooigi välja mõtlemas, sulle meel- dib teiste inimeste eest hoolitseda või imponeerib mõte vastutusrikkast tüürimehe ametikohast? Tead vähemalt seda, kas eelistad alustada eda- sisi õpinguid praktilisemas või akadeemilises õppekeskkonnas.

Viimastel aastatel ellu viidud kutseharidus- ja kõrgharidusreformide üks eesmärke on hariduse kvaliteedi parandamine läbi õppekavade üht- lustamise – üheselt mõistetav kvalifikatsioonide süsteem annab selgema ülevaate ka ühelt õppe- tasemelt teisele mineku võimalustest.

Kutse- ja kutsekeskharidus

Kutse- ning kutsekeskharidusõpe on mõeldud neile, kes soovivad õppida kiiresti kindla ameti, mis vastab ka töõjõuturu vajadustele. Kutsekesk- haridust võib omandama asuda pärast põhikooli või gümnaasiumi lõpetamist. Põhihariduse baasil kutsekeskhariduse omandamine kestab vähemalt 3 aastat, gümnaasiumijärgne kutseõpe 1-2,5 aastat.

Edasiõppimisvõimalused: Põhihariduse baasil kutsekeskhariduse omandanud noored peavad õpingute jätkamiseks sõltuvalt valitud kõrgkoolist sooritama kas riigieksamid või sisseastumiskat- sed. Bakalaureuseõppesse sisseastumisel on reeglina nõutav riigieksamite sooritamine (kuid leidub ka erandeid). Samad tingimused kehtivad nii kutsekeskharidusega noortele kui ka neile, kes kutsekoolis õppinud pärast gümnaasiumihariduse omandamist.

Rakenduskõrgharidus

Kestab sama kaua kui bakalaureuseõpe – 3 aastat –, ent rõhub rohkem praktilistele oskustele, teh- noloogiale ehk reaalse tööoskuse omandamisele. Omandatud oskused ja mahukas praktika tagavad läbilõõgivõime töõjõuturul kohe pärast kooli lõpe- tamist.

Edasiõppimisvõimalused: kutseharidus, samuti

on võimalus jätkata õpinguid magistriõppes – ra- kenduskõrgkoolis või ülikoolis.

Bakalaureuseõpe

3-aastane bakalaureuseõpe pakub laialdasi teo- reetilisi valdkonna alusteadmisi, mis võimaldavad ka kohe töõturule minna, praktilised oskused omandatakse töõkohal või täiendkoolituse kaudu. Teoreetiline ettevalmistus ülikoolist loob aluse selleks, et töõtaja oskab tulevikus ise praktilisi oskusi arendada. Samas ei ole bakalaureuseõpe lõpetanu tippspetsialist, vaid teatud laia valdkonna alusteadmistega inimene, kes suudab töõkohal juurde õppides saada spetsialistik.

Edasiõppimisvõimalused: kutseharidus, samuti on võimalus jätkata õpinguid rakenduskõrghari- dusõppes või magistriõppes rakenduskõrgkoolis või ülikoolis.

Magistriõpe

2-aastase magistriõppe aluseks on bakalau- reuseõpe või rakenduskõrgharidus. Magistriõpe on eriala asjatundja ehk kõrgtaseme spetsialisti õpe. Magistriõpe lisab kitsamal suunal tehnoloo- gilisi oskusi, minnes magistritõõga juba teaduse lätetele. Magistriõppe läbinu on kogunud tugeva teadmiste pagasi ja omandanud oma erialal teh- noloogilised oskused, olles valmis nii tööle asuma kui ka doktorioõppesse kandideerima.

Edasiõppimisvõimalused: kutseharidus, samuti on võimalus jätkata õpinguid doktorioõppes.

Doktoriõpe

3-4 aastat kestab doktorioõppes jätkatakse sageli juba magistritõõs alustatud suunda, kuid veelgi kitsamalt, jõudes täpselt valitud valdkonnas inimkonna teadmiste laeni. Doktorandipõlv nõuab kõrget analüüsivõimet, püsivust, iseseisvust ja pühendumist valitud teemale. Võimalus jätkata teadustõõga, töõtada õppejõuna jne.

Vaata ka Rajaleidja elektroonilist haridusteed: <http://ametid.rajaleidja.ee/Haridustee>

Unista julgelt. Mõtle läbi oma sihid. Hakka tegutsema! Rajaleidja.ee aitab!

Kelleks saada?

Suure osa elust veedab inimene tööd tehes, seega elukutse- ja töökohavalik on sinu elus väga olulised!

- * Ametite andmebaas (üle 200 erineva kirjelduse - saad iga ameti kohta teada, mis töö see on, millised on töötingimused, nõuded tervisele ning haridusele, sobilikud iseloomuomadused jms);
- * Töömaailma info (töö otsimine, töösuhte loomine, töötasu, ravikindlustus, töötamine välismaal, seadused, suvetöö jms).

Kus õppida?

Õppimisvõimaluste puhul on oluline, et sa maksid ettekujust õpitavast erialast!

- * Riieksamid (ajad, materjalid, ettevalmistuskursused, nõuanded, kuidas valida eksameid ning nendeks valmistuda);
- * Kõrg- ja kutsekoolide andmebaasid, lisaks muu kasulik info kõrg- ja kutsekoolis õppimise kohta;
- * Ajateenistuskohustus;
- * Välismaale õppima (mitmesugused võimalused, keeleoskus, finantsküsimumused, kultuuridevaheline erinevus jms).

Kes ma olen?

Mida paremini sa ennast tunnend, seda lihtsam on sul elus valikuid teha!

- * töölehed ja testid isiksuse, iseloomu, väärtuste, hoiakute, võimete, vajaduste ja oskuste teemadel.

Infopäringud

Saada oma küsimus Rajaleidjale, vastuse saad 5 koolipäeva jooksul!

Hetkel kõige olulisem on siin!

Facebook

Leia Rajaleidja üles ka Facebookist - nii saadki teada, mis kuskil toimub!

Konkursid

Foto-, video-, jutu-, idee-, stipendiumi-, essee-, loovtöö-, teadustöö-, projektkonkursid, jne jne.

Karjääriabi

Infot ja nõu karjääriplaneerimisel saad Rajaleidja keskustest üle Eesti. Otsi üles oma kodumaakonna karjääri spetsialist!

Kalender

Infomessid, teabepäevad, seminarid, konverentsid, koolitused, kutsemeistrivõistlused, karjääripäevad üle terve Eesti

Uudised

Hariduselu ja töömaailma uudised Eesti meedia vahendusel.

Millisel erialal tasub õppida?

Enne erialavaliku langetamist on mõistlik uurida, millistel ametialadel ja millistes majandussektorites on töötajate vajadus kõige suurem – nii pole vaja karta, et õpitakse erialal, kus tööd on väga raske leida.

Majanduse arenguga käib kaasas **teenuste sektori** kasv ning see paistab välja ka Eestis. Kuna elatustaseme tõus võimaldab meil elada kauem, siis vajame üha rohkem töötajaid tervise ja **-sotsiaalteenuste** sektoris.

Jõudsat arengut on oodata **info- ja telekommunikatsiooni valdkonnas** – multimeedia ja IT põimuvad aina rohkem igapäevategevustega. Meie jaoks juba tavalised lahendused, nagu ID-kaardi ja mobiil-ID erinevad kasutusvõimalused, mobiilne parkimine, e-maksuamet ja e-äriregister, ajavad nii mõnegi suurrigi kodanikud kaadedaks.

Kasvab vajadus **müüjate, kokade, kondiitrite ja stilistide** järele, kuna paljud nendest ametitest on seotud mugavusteenustega. Teenuste sektori kiirelt arenevateks osadeks on ka transport ja laondus.

Töötlevas tööstuses oodatakse töötajaid eelkõige **toiduainete tootmises, puidu- ja metallitööstuses ning elektriseadmete tootmises**.

Lisaks ettevõtete kiirest arengust tulenevale töötajate nõudluse kasvule mõjutab töötajate vajadust veel üks oluline tegur – pensioniiga. See tähendab, et ka nendes sektorites, kus töötajate koguarv väheneb, võib olla lähima mõnekümne aasta jooksul vaja palju uusi töötajaid. Üheks sellistest valdkondadest on haridus.

Kindlasti on tulevikku ka **elektrotehnika ja energeetikaga** seotud erialadel. Oluline on ka **roheline majandus**, mis puudutab nii **energia valdkonda** (nt taastuvad energiaallikad, biokütused) kui ka **majandust** laiemalt (näiteks keskkonnakaitse, tarbimise vähendamine, energia ja loodusvarade efektiivsem kasutamine, tarbijate eelistuste muutumine).

Tööturul edukaks hakkamasaamiseks on kasulikud ametite vahelised sidusused – arvutite

RAJALEIDJA

tundmine, teadmised ettevõtluse alustest, keel-teoskus, suhtlusoskus, meeskonnas töötamise oskus jms.

Lõpliku eriala valiku langetamisel võiks silmas pidada seda, et heaks spetsialistiks on kergem saada, kui tegeleda sellega, mis huvi pakub. Seetõttu ei peaks eriala valik olema pelgalt majanduslik kaalutus – tulevane töö peaks tunduma huvitav ja väljakutseid pakkuv.

Eriala valiku kõrval vähemalt sama tähtis on, et **koolis õpitu moodustaks tugeva vundamenti** edasiseks. Maailma majandus on väga kiiresti muutuv – valdaval osal meist ei ole võimalik töötada ühel ja samal töökohal elu lõpuni. Maailmas on laias laastus 40 000 elukutset, igal aastal kaob neist ära 10 000 ja tekib 10 000 uut. Seetõttu peab koolis õpitu andma piisavalt laia põhja, mis tulevikus võimaldaks edukalt töökohta vahetada (jäädes samas erialateadmiste pooltest hinnatud töötajaks).

Portaalist **Rajaleidja** leiad ametite **andmebaasi** (www.rajaleidja.ee/ametid), kust saab teada erinevate ametite töö sisu, töötingimuste, tervise- ja haridusnõuete ning isikuomaduste kohta jms. Sealt leiad ka ülalmainitud valdkondade alla kuuluvad ametid.

*Kati Raudsaar, SA Innove
Artikli valmimisele on kaasa aidanud Janno Järve
Eesti Rakendusuringute Keskusest CENTAR*

Kutseharidus on lahe!

Liina Liiv, SA Innove

Põhikooli- või gümnaasiumilõpetajail tasub tulevikuplaane tehes kõigi võimalike valikute plussid ja miinused ritta seada – nii asja kaaludes sünnib õige otsus. Mis aga räägib kutsehariduse kasuks?

- **Hobi ja töö käsikäes** – kutsehariduses pakutavate erialade valik on väga lai, ulatudes juuksurist mööblirestauraatorini ja kokaametist mehhatroonikuni. Rohkem kui 160 eriala seast leiab oma huvidele ja eelistustele sobiva ameti igauks.
- **Mugav ja kättesaadav haridus** – kutseharidus on kättesaadav kõigile noortele, sest Eestis on 47 ametikooli ning igas maakonnas vähemalt üks kutseõppeasutus. Kui huvitavat eriala õpetatakse kodus kaugel, siis on õpingute ajal võimalik elada kooli juures asuvas mugavas õpilaskodus.
- **Kaasaegsed õppimis- ja elamistingimused** – enamiku kutseõppeasutuste õppehooned, praktikabaasid ja õpilaskodud on väga heas korras. Loodud on ajakohased õppeklassid ja praktikatingimused, et õpilased saaksid juba koolis kätt harjutada nende seadmetega, millega tulevikus tööle hakatakse.
- **Eelised tööturul** – kutseharidus sobib väga hästi neile, kellele meeldib õppida praktilisi erialasid, kus õppetöö käigus omandatud teadmiste ja oskuste on hiljem tööturul kerge rakendust leida. Vähemalt pool kutseõppe mahest on praktika, mis toimub nii ametikoolide praktikabaasides kui ka reaalses töökeskkonnas erinevates ettevõtetes.
- **Praktika nii Eestis kui ka välismaal** – Eesti ametikoolidest sõidab Leonardo da Vinci programmi abil välispraktikale keskmiselt 500 õpilast aastas. Populaarsemad sihtpunktid on Soome, Saksamaa, Itaalia, Hispaania, Malta ja Türgi.
- **Kiirelt amet selgeks** – õppeaeg on kutseõppes

lühem kui kõrghariduses, mis loob eelise varasemaks edukaks iseseisvaks eluks.

- **Toetused** – kutsehariduse omandamine on enamasti tasuta, välja arvatud erakoolides. Riik pakub õpilastele mitmeid toetusi: heade õpitulemuste korral on õigus taotleda põhitoetust, liisaks on veel eritoetus, sõidukulude hüvitamine ning tasuta või väga soodsa hinnaga koolilõuna.
- **Perspektiivikus** – kutseõppeasutuse lõpetamise järel võib minna kohe tööle, aga võib ka jätkata õpinguid kõrgkoolis. Sageli annavad rakenduskõrgkoolid ja ülikoolid kutseõppeasutuse lõpetanutele sisseastumisel lisapunkte, kui õpinguid jätkata samas õppevaldkonnas. Muidugi on võimalus luua oma ettevõtte ja olla tööandjaks teistele.
- **Paindlikkus** – õppida saab täiskoormusega, sessioonõppes ja ka töökohapõhises õppevormis.

Kutsehariduse kohta leiad infot veebilehelt www.kutseharidus.ee, mis kajastab õppimisvõimalusi, kutsehariduse sündmusi ja päevakajalisi uudiseid.

Tulevase kutseõppuri leksikon

Järgnevalt on ära toodud mõisted, millega kutseõppurina kokku puutuda võid.

EKAP – Eesti kutsehariduse arvestuspunkt (1 EKAP = 26 tundi), õppeaasta pikkuseks on 60 EKAP.

5. taseme kutseõpe – Senistele õppetasemetele lisati 5. taseme kutseõpe ehk kutseeriharidus. Viiendal tasemel on kõrgemat professionaalset kvalifikatsiooni andvad õppekavad, kuhu saab asuda keskariduse omandamise järel. Tavalisest gümnaasiumijärgsest kutseõppest on need üks tase kõrgemal. Viiendal tasemel hakatakse ette valmistama tööturul väga nõutud keskastme spetsialiste ja tehnikuid ning ametnikke. 5. taseme kutseõpetanutele võib asuda edasi õppima kutseõpetajate, rakendusõpetajate või bakalaureuseõppes.

Kutseksam – Ametikooli lõpetamisel saab lõpetaja riikliku lõputunnistuse, mis kinnitab haridustee läbimist ja kutseoskuste omandamist. Üha enam on levimas praktika, et kutseõppeasutuse lõpuksam ühitatakse kutseksamiga ja nii ei pea mitut eksamit tegema. Kutsete loetelu, kus kutseksamite tegemine on võimalik, leiad Kutsekoja lehelt (www.kutsekoda.ee). Kutseksamite tegemine on ühe aasta jooksul pärast kutsekooli lõpetamist tasuta. Kutsetunnistuse omamine on vabatahtlik ning ei ole töötamise eeltingimus, välja arvatud juhul, kui õigusaktiga on teataval ametikohal töötamiseks nõutud kutsetunnistuse olemasolu.

Kutsesüsteem – Iga töö tegemiseks on vajalik teatud kompetentsus: oskused, teadmised, sobivad isikuomadused, hoiakud ning vastav kogemus. Kutsestandard ütleb, milline kompetentsus sul oma kutsealal edukalt hakkamasaamiseks peaks olema. Kutsestandardid

on aluseks ka koolide õppekavadele. Kui oled leidnud sinu tööle või huvidele vastava kutsestandardi, siis võid lasta oma kompetentsust hinnata.

Kutseregister – Riiklik register, mis sisaldab teavet kutsenõukogude, kutsestandardite, kutset andvate organite ning kehtivate kutsetunnistuste kohta.

Lisa-aasta gümnaasiumis või ametikoolis – Kutsekooli lõpetajatel on võimalus õppida täiendavalt 35 õppenädala jooksul täiskasvanute gümnaasiumis või ametikoolis. Nn lisa-aasta on mõeldud kõigile neile, kes soovivad jätkata õpinguid kõrgkoolis ja kel on sisseastumiseks vaja sooritada riigieksamid.

Riigieksamid – Paljudes rakenduskõrgkoolides ja ka ülikoolides on loodud soodustingimused kutseõppeasutuste lõpetajatele. Bakalaureuseõppesse sisseastumisel on reeglina nõutav riigieksamite sooritamine (v. a. Eesti Maaülikoolis).

Sesoonõpe – n-õ kaugõpe ehk hooajaliselt toimuv õppetöö, mis sobib eelkõige neile, kes plaanivad õppima asuda töö kõrvalt. Näiteks kogunevad teatud eriala õppurid kooli korra kuus kolmapäevast reedeni õppima. **Sesioon** on tööperiood, mil õppetöö toimub (nt kord kuus kolmapäevast reedeni) või millal toimuvad eksamid (eksamisessioon).

Töökohapõhine õppevorm – õpipoisiope, kus 70% töötatakse ettevõttes juhendaja käe all, ülejäänud aja koolis õppides.

Allikas: "Abiks otsustajale: kutseõppevõimalused 2014/2015" (SA Innove),

www.kutseharidus.ee,
<http://vota.archimedes.ee/moisted>,
www.hm.ee

Üle 50 erineva ameti

Tartu Kutsehariduskeskusest!

PÕIHARIDUSE BAASIL:

IKT osakond	IT-süsteemide spetsialist – 3a Bürootöötaja – 3a
Ehitus- ja puit	Ehitusviimistlus – 3a Keskonnatehnika lukksepp – 3a Kivi- ja betoonkonstruktsioonide ehitus – 3a Tisler – 3a
Tööstustehnoloogia	Elektrik – 3a Metallitöötlemispinkidel töötaja – 3a Keevitaja – 3a Koostelukksepp – 3a
Ärindus ja kaubandus	Müüja-klienditeenindaja – 3a Laotöötaja – 3a
Kergetööstus ja ilu	Kodumajandus – 3a Rõivaõmblemine – 3a
Majutus ja toitlustus	Kokk – 3a Toitlustusteenindus – 3a Majutusteenindus – 3a
Autoremont	Autokeretehnik – 3a Automaaler – 3a Mootorsõidukitehnik – 3a Mootorsõidukihooldaja* – 1a
Toiduainete tehnoloogia	Pagar – kondiiter – 3a Toiduainete töötlemine – 3a Pagar – 3a 6k Pagar* – 2a

HARIDUSNÕUDETA:

Kergetööstus ja ilu	Puhastusteenindaja* – 1a
Majutus- ja toitlustus	Abikokk* – 1a Toateenija* – 6k Toitlustusteenindaja* – 6k

*) ainult kutseõpe

KESKHARIDUSE BAASIL:

IKT osakond	IT-süsteemide spetsialist – 2a Tarkvara arenduse tugitehnik – 6k Multimeedium – 2a Majandusarvestus – 2a Avaliku sektori asutuse finantsist – 6k Sekretäritöö – 2a
Ehitus- ja puit	Pottsepp – 1a Maaler – 1a Tisler – 2a Puidupingi CNC operaator – 6k
Tööstustehnoloogia	Mehhatronika – 2a 6k Elektrik – 2a
Ärindus ja kaubandus	Müügikorraldus – 2a Müügiesindaja – 2a Ärikorraldus – 2a Logistik – 1a 6k
Kergetööstus ja ilu	Juuksur – 1a 6k Spaateenindaja – 2a Puhastustööde juhtimine – 1a
Majutus ja toitlustus	Kokk – 2a Kõlner – 6k Hotelliteenindus – 2a Majutusteenuste korraldus – 1a
Autoremont	Mootorsõidukitehnik – 2a 6k Automaaler – 2a
Toiduainete tehnoloogia	Pagar – kondiiter – 2a Toiduainete tehnoloogia – 6k Kondiiter – 1a
Turism	Loodusturismikorraldus – 2a Reisikonsultant – 1a 6k Rekreatsioonikorraldus – 2a

Miks eelistada kutseõpet Tartu Kutsehariduskeskuses?

Eestis kasvab tasapisi nende noorte osakaal, kes pärast põhikooli või gümnaasiumi valivad edasiõppimiseks kutsekooli, üha enam on õppurite seas ka kõrgharidusega noori, kes akadeemilistele teadmistele praktilisi oskusi lisada soovivad. Kutseõppest räägivad Tartu Kutsehariduskeskuses õppinud noored.

Tartu Kutsehariduskeskuses saab valida rohkem kui 50 praktilise eriala vahel. "Tahtsin midagi ise teha," selgitab Silver Mähar, kes pärast gümnaasiumi proovis üliskoolis infotehnoloogiat ja semiootikat tudeerida, kuid pikkade otsingute järel valis kutsehariduskeskuse veebispetsialisti eriala. "Mulle meeldib veebiasjandus, siin saab õppida selle ala praktilisemalt". Ise oma kätega tegemist õpitakse nii klassiruumis kui ka praktilistes harjutustundides, olgu tegu siis puu- või metallitööga, kokanduse või juuksuriametiga – meistriks saamiseks peab harjutama.

Rahvusvahelised kogemused on üha olulisemad ka kutseoskuste omandamisel, selleks võimaldatakse õpilastel käia välispraktikal. Eesti andekamaks nooreks kokaks tituleeritud Mihkel Manglus otsis juba kooliajal väärt praktikakohti ning jõudis stažeerida Saksamaal Michelini 3-tärni restoranis "La Vie", Belgia Michelini 1-tärni restoranis „In De Wolf” ning Kopenhaageni "Geraniumis". Igast kohast oli midagi õppida. Välispraktika on väga hea šanss näha ilma väljaspool Eestit ja õppida tundma teiste riikide tavasid. "Praktikale minnes makstakse kõik kinni ning pealekauba saab veel suure kogemustepagasi," on ka Kädy-Liis Vään rahul.

Kutseoskustega noored on tööandjate seas kõrges hinnas ning paljud noored leiavad oma esimese töökoha juba praktikaettevõtetest. Näiteks Tartu metallitööstusettevõtte Metec on arvutanud, et umbes 10% praktikantidest tulevad ettevõttesse tööle.

Noor kokk Birgit Allilender alustas tööga juba kooli kõrvalt: "Plaanisin ühes Tartus avatud uues restoranis vaid suvevaheajal töötada, kui aga peakokk palus mul edasi jääda, siis otsustasin ennast

Tekst: Tartu Kutsehariduskeskus

proovile panna. Nüüd olen juba üle aasta kooli kõrvalt töötanud."

Kutsehariduskeskuse suvistest lõpetanute on ligi 70% omale töö leidnud.

Paindlik õppekorraldus ning sessioonõppes õppimise võimalus lubab õpinguid ja töötamist ühitada. Seetõttu tuleb üha rohkem kõrgharidusega ja töötavaid inimesi kooli õppima. Näiteks Kristiina Renel otsustas valida tarkvara arenduse tugitehniku eriala. "Eks natuke väsitav oli õhtuti õppida, aga samas sain õppe tööga siduda. Samuti polnud pikki sissejuhatusi ja teoreetilisi täiteaineid, see-eest pakuti natuke kõike IT-valdkonnast."

Kutsehariduskeskuses on hea sportida ja sõpradega aega veeta, tegutseb õpilasesindus ning toimub igasuguseid üritusi ja võistlusi. Kooli vilistlane Merje Metsoja julgustab uusi kooliastujaid kõigest pakutavast osa saama, samuti kiidab ta omaseks saanud õpilaskodu: "Kõik on käe-jala juures ja soodne."

Kool maksab kaugemalt tulijatele ka sõidukulude hüvitist ning parimad saavad õppetoetusi.

Edasiõppimiseks ja kõrghariduse omandamiseks on kutsekooli lõpetajal teed valla. Umbes neljandik Tartu Kutsehariduskeskuse vilistlastest õpib edasi.

Majandusarvestuse lõpetanud Gerlit Kahar sai astuda Lääne-Viru Rakenduskõrgkoolis otse III kursusele, rätsepatöö oskused omandanud Annika Kiidron asus edasi õppima Tartu Kõrgemas Kunstikoolis tekstiilerialal.

Paljud kõrgkoolid eelistavad kutseõppureid erialaste praktiliste oskuste tõttu. Näiteks Tehnikakõrgkoolis on viiendik õppekohtadest eraldatud neile, kes soovivad jätkata kutsekeskhariduses omandatud erialal. Maaülikoolis on kutseõppuritel eelis tehnika ja tehnoloogia ning toiduaine tehnoloogia õppekavadele sisseastumisel.

Meistriks ja juhiks õpi kutsekoolis!

Tekst: Võrumaa Kutsehariduskeskus

Kutseõppeasutustes õppimiseks on loodud palju uusi võimalusi ning juba sel aastal toimub vastuvõtt täiesti uutele, 5. taseme ehk kutseerihariduse õppekavadele.

Kutsehariduses toimuvad uuendused

Kutsereformi tulemusena uuendavad kõik kutsekoolid oma õppekavad ning pakkuma hakatakse lisaks uuele, 5. tasemele, ka 2., 3., ja 4. taseme kutseharidust. Kutseõppe tasemed on liigitatud kutsekvalifikatsioonide raamistiku järgi, mis annab võimaluse kogu Euroopas mõista ja hinnata saadud kvalifikatsiooni õppija puhul ühtemoodi, liikuda paindlikumalt erinevatele õppetasetele ning omandada kutsekvalifikatsiooni lisaks formaalharidusele ka läbi töökogemuse, täiskasvanuõppe ning täienduskoolituse.

5. kutsetasemel omandavad erialase ettevalmistuse spetsialistid ja meistrid – vajadus nende järgi on ettevõtetes suur. Kutseeriharidusõppes omandatud praktilisi teadmisi ja oskusi saab kohe tööturul rakendada ning saadud kogemuste baasil hiljem edasi õppida kõrgkoolis ja/või läbida täienduskoolitusi.

Uuendused kutsehariduses toovad kaasa rohkem paindlikkust. Õppekavad muutuvad kaasaegsemaks, praktilisemaks ning tööturule jõudmise aeg lüheneb. Õppekavad on väljundipõhised ning erialaõpe lõpeb kutseeksamiga. Kui kvalifikatsioon ehk kutse on olemas, võib kvalifitseeritud kutsekooli lõpetaja end tööturul kindlamalt tunda.

Meister Rain Toming oma võistlustööga. Tulevikus saab 5. taseme kutseõppes ehk kutseeriharidusõppes just meistriks või tootmisjuhiks õppida

5. taseme õppekavad

5. taseme õppekavad jagunevad esmaõppe ja jätkuõppe õppekavadeks. Kutsehariduses rakendub ka uue arvestuspunktina EKAP – Eesti kutsehariiduse arvestuspunkt (1 EKAP = 26 tundi) ja õppeaasta pikkuseks on 60 EKAP. 5. taseme esmaõppe maht on 120–150 EKAP, jätkuõppes 15–60 EKAP.

Näiteks, 5. kutsetasemel saab gümnaasiumilõpetaja esmaõppes Võrumaal õppida järgmisi ameteid: tehnik-tehnoloog, mehhatroonik, mööbli valmistamise tehnoloog, telekommunikatsiooni spetsialist, majutusettevõtte juht. Jätkuõppesse saavad astuda 4. või 5. kvalifikatsioonitaseme omandanud või keskharidusega inimesed, kes on vastavad kompetentsid omandanud töökohal. Jätkuõppes saab omandada näiteks toitlustetevõtte juhi või toitlustuskorraldaja, turundusspetsialisti, jaekaubandusüksuse juhtimise jpm ametite oskused.

5. taseme ehk kutseeriharidusõpet pakutakse rakenduskõrghariduse õppekavade asemel ning seepärast koostatakse 5. taseme õppekavasid ainult eelnevalt täisakrediteeringu saanud õppekavariühmades. Nt mehhatroonika õppekava oli enne rakenduskõrghariduse õppekava ja seda õpiti kokku 4 aastat. Uuendatud õppekava mahuks on 2 aastat. 5. taseme õppes moodustavad praktiline töö ja praktika kutseõppe mahust vähemalt 50%.

Õpe on efektiivsem, kuna erialane õpe ja elukestva õppe võtmepädevused on integreeritud. Viimasteks on õpipädevus, suhtluspädevus, enesemääratluspädevus, tegevuspädevus, info- tehnoloogiline pädevus, algatusvõime ja ettevõtlikkuspädevus.

Kutsehariduses leiavad lõpetajad edukalt tööd nii teenindus- kui ka tehnoloogiavaldkonnas. Näiteks Võrumaa Kutsehariduskeskuse viimase 11 aasta vilistlasuuringu tulemused näitavad lõpetajate suurt läbilöögivõimet tööturul, head palka ning sedagi, et eluga ollakse rahul.

Võrumaa Kutsehariduskeskuses algab vastuvõtt 5. taseme õppekavadele juba 2014. aasta suvel, alates 16. juunist.

Iseseisev elu ühika- toas või üürikorteris?

Kui oled üks nendest, kes läheb õppima teise linna, peab väide, et kõik on uus septembrikuus, kindlasti paika. Selleks, et lisaks uuele koolile ja sõpradele-tuttavatele ka mõnus kodu õhtuti ees ootaks, tuleb võimalikult vara tegutsema hakata.

Kui teises linnas vaba külastetoaga sõpru-sugulasi ees ei oota, siis on soodsaim variant koht ühiselamus, kust leiad lisaks elamispinnale ka mõnusa seltsielu. Paljud kutse- ja kõrgkoolid on Euroopa rahade toel oma õpilaskodud renoveerinud – elamistingimused on seal suurepärased. Kuna aga ühiselamukohti on sageli vähem kui soovijaid, tasub kooli sisse saades koha taotlemisega kiirustada.

Järgmine variant on mitme peale korter üürida. Ka soodsad ja mugavad üürikorterid lähevad ülikoolilinnades sügisel nagu soojad saidad, nii et kui miski meeldib, peab kohe tegutsema. Kui sõprade seas piisavalt teisi huvilisi pole, võib sobiva seltskonna leida mõnes sotsiaalvõrgustikus kuulutades või kinnisvaraportalides ringi vaadates. Abi võib olla

ka kinnisvarabüroodest ja maakleritest.

Üksi korteri üürimine on juba kallim lõbu. Igal juhul on oluline lugeda hoolikalt üürilepingut ja vaadata, et korterist loobumine poleks liiga keeruliseks tehtud, kui see mingil põhjusel ei sobi. Samuti tuleks hoolikalt läbi mõelda, kus ja kui suurt korterit tahaksid, mis peaks seal kindlasti olemas olema ja mille osas oled nõus järeleandmisi tegema.

Kui sul on aga võimalus endale ülikoolilinna korter osta, siis on mõttekas kaaluda sellest ka äriprojekti tegemist ja valida veidi suurem korter, millest üks-kaks tuba teistele tudengitele välja üürida.

Uue eluaseme soetamisel tuleb tähelepanelik olla. Näiteks üürilepingut sõlmides tuleb kokku leppida lepingu tähtajas, selles, kui palju tuleb ette teatada üürilepingu lõpetamise soovist, millised on üürniku ja millised omaniku kohustused erinevate tekkida võivate kahjude vm puhul.

Tutvu korterihindadega kinnisvaraportalides:

- www.city24.ee
- www.kv.ee, www.sooov.ee
- tudengitele on mõeldud www.tudengikodu.org

Veel võib abi olla:

Tartu Ülikool: <http://campus.ee>

Tallinna Tehnikaülikool: www.ttu.ee/campus/

Tallinna Ülikool: www.esindus.ee/?div=3-84 ja www.dormitorium.ee

Eesti Maaülikool: <http://yhikas.emu.ee>

Eesti Kunstiakadeemia: <http://yhikas.ee>

Liitu Facebooki kogukondadega:

- www.facebook.com/Korterikaaslane
- www.facebook.com/YyrikorteridTallinnas
- www.facebook.com/YyrikorteridTartus

Kõrgharidusreformist üliõpilaskandidaatidele

Üliõpilaskohtadele kandideerimiseks tuleb nüüd kõigil õpilastel osaleda võrdsetel vastuvõtukatsetel, olenemata, kas tahetakse õppida päevases või kaugõppes, täis- või osakoormusega. Tasuta kõrghariduse omandamise võimalus sõltub edasijõudmisest – tasuta hariduse saavad täiskoor-musega õppekava täitvad üliõpilased.

Keda puudutab tasuta kõrghari-dus?

Õppemaksuta saavad õppida täiskoomusel ees-tikeelsetel õppekavadel õppivad avalik-õiguslike ülikoolide, riigi rakenduskõrgkoolide ja IT Kolledži üliõpilased.

Erakõrgkoolidele riik üldjuhul tegevustoetust ei eralda, millest tulenevalt peab seal õppimise eest ise maksma. Erakõrgkoolid võivad luua tasuta õppekohti, pakkuda stipendiume vms. Täpsema info saab vastavast õppeasutusest.

Täis- ning osakoormusega õppi-mine

Kõrgkoolis saad õppida erineva õppekoormusega: kas täis- või osakoormusega. Õppekoormuse arvutamise aluseks on õppekava täitmisel läbitud õppeainete maht ainepunktides (EAP). Ühe õppe-aasta arvestuslik maht on 60 EAP ja ühe semestri arvestuslik maht 30 EAP (ettenähtud ajaga lõpe-tamiseks vajaminev ainepunktide maht aastas/semestris).

See, kas õppida saab tasuta või tasulisel kohal, sõltub üliõpilase õppekoormuse valikust sisseas-tumisel ja õppeaasta lõpuks kogutud ainepunktide hulgast. Seda hinnatakse iga semestri lõpus.

Täiskoormusega õppes täidab üliõpilane iga õp-peaasta lõpuks õppekava arvestuslikust mahust kumulatiivselt (kokku arvestatult) vähemalt 75%, s.o 45 EAP õppeaastas.

Osakoormusega õppes täidab üliõpilane iga õp-

peaasta lõpuks õppekava arvestuslikust mahust kumulatiivselt 50-75%.

Kõrgkooli sisse astumine ja õppi-ma asumine

Konkreetsed sisseastumistingimused on iga kõrgkooli otsustada. Reeglina kehtestavad kõrg-koolid sisseastumiseks lävendid, mille ületajad arvatakse üliõpilaste nimekirja. See tähendab, et kui näiteks õppekava sisseastumislävend on 70 punkti 100st, immatrikuleeritakse kõik 70 punkti ületanud isikud üliõpilaseks. Teatud juhtudel võib kõrgkool kehtestada ülempiiri, millest rohkem üliõpilasi vastu ei võeta. Sellisel juhul seatakse piirmäär üliõpilaste arvu põhiselt ja moodustatak-se sisseastumisel pingerida. Näiteks õppekavale võetakse vastu 30 parimat sisseastujat.

Õppekoormust saab üliõpilane valida esimesel semestril. Koormust määratakse kord aastas ja teisel õppeaastal oleneb koormus juba üliõpilase edasijõudmisest. Vastuvõtutingimustes ei või enam seada eraldi lävendeid osakoormuse või täiskoormusega õppurite jaoks, vaid lävendeid/ pingeridu õppekava kohta saab olla üks.

Osakoormusel õpinguid alustavate üliõpilaste käest on võimalik õppeteenustasu küsida juba esimesel semestril ja seda vastavalt õppeasutuse tingimustele ja seatud määradele. Täiskoormusel õppides saab üliõpilane taotleda õppetoe-tust ja õppelaenu, osakoormusega üliõpilased seda aga teha ei saa.

Õppimine osakoormusega või eksternina

Kui tudeng soovib alates esimesest semestrist õppida osakoormusega (täites õppekava kumu-latiivselt 50-75% ulatuses), peab ta kandideerima üldiste vastuvõtutingimuste alusel koos täiskoor-musega õppijatega.

Kui eksamitulemustega ülikooli sisse ei saa, võib õpinguid alustada eksternina, ka õppekava täitmise nõuded on eksternile madalamad – alla 50% semestris. Eksternõppes on võimalik sooritada õppekavajärgseid eksameid ja arvestusi ning kaitsta lõputööd ja sooritada lõpuksamit, osalemata korralises õppetöös. Seega, ekstern võib osaleda õppetöös, kuid tal puuduvad üliõpilase õigused ja kohustused.

Teistkordne samal kõrgharidusastmel õppimine

Samal kõrgharidusastmel õppimine ei ole piiratud ja seda võib teha korduvalt. Piirang kehtib mitmendat korda samal kõrgharidusastmel tasuta õppimisele. Samade kõrgharidusastmetena ei käsitleta rakenduskõrgharidusõpet ja bakalaureuseõpet. Täpsemat infot saab kõrgkoolist.

Riigieelarvvelisel õppekohal õppija võimalus minna sama õppekava tasuta õppekohale

Üldjuhul riigieelarvvelisel kohal õppija sama õppekava tasuta õppekohale minna ei saa, kuna kõrgkoolil on õigus (aga mitte kohustus) nõuda õppekulude osalist hüvitamist üliõpilaselt, kes on 2 eelneva õppeaasta jooksul oma õpingud katkestanud ja samale õppekavale uuesti õppima asunud, olenemata sellest, kas ta on varem õppinud riigieelarvelisel või riigieelarvvelisel kohal.

Kui üliõpilane on katkestanud 2-aastase magistriõppe õppekava, kus ta on õppinud 1 aasta riigieelarvelisel kohal, ehk pool õppekava nominaalkestusest on läbi ning üliõpilane astub järgmisel õppeaastal mingil põhjusel uuesti samale õppekavale või mõnele muule magistriõppe õppekavale, hüvitab üliõpilane samuti edaspidi oma õppekulud.

Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamine

Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise (VÕTA-protsess) kaudu omandatud ainepunkte arvestatakse endiselt õppekava täidetud mahu hulka, kuid ei võeta arvesse õppeteenustasu arvestamisel. Näiteks, kui üliõpilasele arvestatakse läbitaval õppekaval 15 EAPd VÕTA kaudu, peab ta õppeteenustasuta õppes püsimiseks endiselt sooritama vähemalt 30 EAPd semestris ja 60 EAPd aastas. Küll aga lüheneb sellisel juhul üliõpilase õppeaeg – õppekava mahu täitmisel küll VÕTAT arvestatakse, kuid üliõpilasele ei rakendu õigus VÕTA kaudu saadud täiendavate ainepunktide toel õppekaval õppeteenustasuta õppida. Lisainfo: <http://vota.archimedes.ee/>

Õppeainete sooritamise akadeemilise puhkuse ajal

Eelmisest õppeaastast on ülikooli immatrikuleeritud üliõpilasel akadeemilisel puhkusel viibides õigus täita õppekava vaid siis, kui ta on: keskmise, raske või sügava puudega isik; alla 3-aastase lapse või puudega lapse vanem; eestkostja või akadeemilisel puhkusel seoses kaitsevæeteenistuse läbimisega.

Ülikooliseaduses on nimetatud regulatsiooni rakendamiseks ette nähtud üleminekuperiood. Enne 2013./2014. õa ülikooli immatrikuleeritud üliõpilastel on õigus akadeemilisel puhkusel viibides täita õppekava ülikooli nõukogu kehtestatud tingimustel ja korras kuni 2015./2016. õa lõpuni. Alates 2016/2017. õa kohaldatakse kõikidele üliõpilastele sama regulatsiooni, ehk akadeemilisel puhusel olles on õigus õppekava täita ainult eespool loetletud erisuste korral.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium, <https://tudengiveeb.ee/et/esileht/toeoturu-le-sisenemine/12-korgkool/oppekorraldus-korgkoolis/17-taeis-ja-osakoormus>

Avalda arvamust ning võida iPad!

www.haridusinfo.ee/arvamus

Tallinna Ülikooli Õigusakadeemia teeb Helsingis ilma

Juhan Kilmets, TLÜ tudeng

Eelmisel sügisel alustas meie ülikooli Õigusakadeemia õigusteaduse õpetamist lisaks Tallinnale ka Helsingis. Juba esimese aasta põhjal on selge, et uus projekt on edukas.

„Soome tudengite huvi õppimisvõimaluse kohta on suur ja kõiki soovijaid me kindlasti vastu võtta ei saa,“ räägib projekti eestvedaja ja õigusakadeemia asepresident Indrek Grauberg. 2012. a. alustas bakalaureuseastmes õpinguid 34 noort, sel sügisel juba üheksa võrra rohkem. „Meie jaoks on väga oluline individuaalne lähenemine ja efektiivne õppetöö, mistõttu eelistame väiksemaid grappe,“ lisab Grauberg.

Spetsiaalselt Soome tudengitele loodud moodsas õppekavas on siseriikliku õiguse kõrval väga oluline roll Euroopa Liidu õigussüsteemil ja rahvusvahelisel õigusel. Rahvusvahelisemaks tahab aga muutuda ka ülikool ise. Indrek Graubergi sõnul tuleb maailmas valitsevate suundadega kaasas käia. „Soovime ju saada Eesti kõige rahvusvahelisemaks ülikooliks. Helsingi projekt on selle eesmärgi täitumisele tugevalt kaasa aidanud.“

Projekti idee hakkas idanema sellest, et Eestis oli ingliskeelse õppe võimalus olemas. „Mõtlesin,

et kui saab Haapsalus, siis miks ei peaks saama Helsingis,“ selgitab Grauberg. Kuigi esmalt ei teatud sedagi, kas Helsingi Ülikooli territooriumile tungimine üldse kõne alla tuleb, teevad praegu kaks kõrgkooli tihedat koostööd, jagavad õppejõude ja õppevahendeid. Lisaks Helsingi Ülikoolile on projektile öla alla pannud ka Peterburi Ülikool ja Londonis asuv King's College.

Tudeng Jyri Poutala on kindel, et TLÜ Õigusakadeemiasse õppima asumine on üks tema elu parimaid otsuseid. „See võimalus oli justkui vastus mu palvetele – erinevalt teistest kodulinnas õppimise variantidest olen pärast õigusakadeemia lõpetamist võimeline läbi lööma rahvusvahelisel areenil,“ põhjendab ta TLÜ kasuks otsustamist. „Siin õppimine aitab minul ja mu kursusekaaslastel mõista, milliseid võimalusi on varuks maailmal, mis jääb väljapoole meie mugavustsooni.“

Projekt on mitmeski mõttes alles arenemisjärgus. Indrek Graubergi sõnul võiks näiteks kaaluda õppekava Eesti õiguse moodulite lisamist. Praegu on kahjaks veel vähe neid, kes suudaksid Eesti õigussüsteemi iseärasusi inglise keeles edasi anda. Kui selle plaani elluviimine jääb veidi kaugemasse tulevikku, siis magistriõpe käivitub Helsingis juba õige pea. „See on praegu meie suurim eesmärk. Õppekava on valmis, nüüd jääb vaid üle oodata esimesi bakalaureuseõppe lõpetajaid.“

Soovime ju saada Eesti kõige rahvusvahelisemaks ülikooliks. Helsingi projekt on selle eesmärgi täitumisele tugevalt kaasa aidanud.

Indrek Grauberg

Tulevase üliõpilase leksikon

Siit leiad seletusi mõningatele terminitele, mille-
ga kõrgkooli astudes kokku puutud.

Akadeemiline kalender – Kalendris on ära toodud kõik tähtsad kuupäevad, mida üks üliõpilane kogu õppeaasta vältel teadma peaks.

Akadeemiline puhkus – Üliõpilase vabastamine õppe- ja teadustöö kohustustest. Seda võimaldatakse üks kord ühes õppeastmes kuni üheks aastaks. Lisaks võimaldatakse akadeemilist puhkust tervislikel põhjustel kuni kaks aastat (aluseks arstitõend), kaitsevæteenistusse asumisel üks aasta (aluseks kutse kaitsevæe tegevteenistusse) ja seoses lapse hooldamisega kuni lapse 3-aastaseks saamiseni.

Akrediteerimine – Õppekavade regulaarne hindamine tagamaks kvaliteetset hariduse andmist. Hindamise käigus tutvuvad eksperdid kooli õppekavaga ja analüüsivad selle alusel toimuva õppe vastavust Eesti Vabariigi seadustele ja standarditele. Eksperdid annavad pärast hindamist õppekavale hinnangu: akrediteeritud, tingimisi akrediteeritud (positiivne otsus, kuid kool peab õppekavasse sisse viima täiendusi) ning mitteakrediteeritud.

Bakalaureuseõpe – Ülikoolihariduse esimene aste, õppeaeg kolm aastat, sellele võib järgneda magistri- ja doktoriope.

EAP – Euroopa ainepunkt, õppetöö arvestuslik ühik. 1 EAP = 26 töötundi (sinna hulka kuuluvad nii loengud, seminarid, praktikumid kui ka iseseisev töö). Iga läbitud aine eest saab teatud hulga ainepunkte, kohustuslik läbitavate ainepunktide hulk on ära toodud õppekavas.

Eeldusaine – Õppeaine, mis tuleb läbida kas mõne järgmise aine võtmiseks või mis peab olema sooritatud bakalaureuseõppes magistriõppesse astumiseks.

Eksmatrikuleerimine – Üliõpilase kõrgkoolist väljaarvamine.

Immatrikuleerimine – Üliõpilase arvamine kõrgkooliõpilaste nimekirja.

Kumulatiivne õppekoormuse täitmine – Õppekoormuse täitmist õppeaastate kohta arvestatakse kumulatiivselt, mis tähendab, et ühel õppeaastal kogutud suurem EAP-de hulk kompenseerib mõnel teisel õppeaastal kogutud väiksemat EAP-de hulka. Õppekoormuse täitmist kontrollitakse õppeaasta lõpu seisuga.

Moodul – Õppekava eesmärkidest lähtuvalt moodustatud õppeainete rühm.

Nominaalne õppeaeg – Üliõpilane läbib õpingud õppekavas määratud õppeaastate jooksul, mis kuluks selle õppekava täitmiseks nominaalkoormusega (30 EAP semestris) õppimisel.

Päevane õpe – Üliõpilase õppetöö toimub regulaarselt iga nädal.

Semester – Õppeaja arvestuslik ühik, mis jaotab õppeaasta kaheks, sügis- ja kevadsemestriks.

Tsüklilope – N-õ kaugõpe, õppetöö toimub regulaarselt kas nädalavahetustel, õhtuti vms.

Õpiväljundid (ehk õpieesmärgid) – Õppimise tulemusel omandatud teadmised, oskused ja hoiakud, mille olemasolu ja saavutatuse taset on võimalik tõendada ja hinnata.

Õppekava – Dokument, kus on ära toodud eriala kohustuslikud ja valikained ning vabaainete maht. Lisaks on seal kirjas lõpetamise tingimused ja muu õpingute sisu puudutav.

Õppekoormus – Näitab õppimise kiirust. Üliõpilane saab õppetöös osaleda täis- või osakoormusega.

Õppepuhkus – Töölepingu või teenistussuhte peatumine töölepingu alusel töötavatele ja avalikus teenistuses olevatele isikutele koolituses osalemiseks.

Allikad:

www.rajaleidja.ee/keerulisedsonadkorghariduses,

www.ut.ee/oppimine/sisseastujale/kasulik/moisted

<http://www.itcollege.ee/tudengile/kkk/>

Eesti Lennuakadeemia
Estonian Aviation Academy

EESTI LENNUAKADEEMIAS SAAD SA ÕPPIDA:

- lennujuhiks
- side- ja navigatsioonisüsteemide käitajaks
- kopteri või lennuki piloodiks
- lennundusettevõtte spetsialistiks
- õhusõiduki hooldajaks

Tule ja avasta lennundus lahtiste uste päeval **19. märtsil**
Avalduste esitamine **20.06-03.07.2014**
Sisseastumistingimused www.lennuakadeemia.ee

Midagi lennukat ja erilist – Eesti Lennuakadeemia

Tekst: Eesti Lennuakadeemia

Eesti Lennuakadeemia on ainus kõrgkool Eestis, mis pakub rakenduslikku kõrgharidust viiel lennunduse erialal. Valik on sinu: piloot, lennujuht, lennundusettevõtte käitaja, lennunduse side- ja navigatsioonisüsteemide käitaja või õhusõiduki tehnik-hooldaja.

Miks valida just lennuakadeemia?

Akadeemiast saad unikaalse ameti, mis sind elus edasi viib. Personaalse kontakti ja mõnusa õhk-konna loovad väikesed õppegrupid, kus õppejõud saavad igale tudengile piisavalt aega pühendada. Lennuakadeemias õpetavad noori Eesti ja välismaa lennundusettevõtetes ning kõrgkoolides töötavad kogunud praktikud ja spetsialistid, sellega tagatakse koolitusprotsessi püsiv kvaliteet. Lisaks teooriaõppele saavad õpilased oma teadmisi ka praktikas kinnistada. Selle tarbeks on lennuakadeemia kaasaegses hoones arvutipõhised simulaatorid ning laborid. Praktika ei piirdu vaid kooliga – kõik tudengid käivad praktikal ka erinevates lennundusettevõtetes. Nii on lennuakadeemia tudeng kooli lõpetades saanud juba töökogemust ja kontakte, et edukalt tööturule siseneda.

Kui sind huvitavad reaallained ning soovid omandada eriala, mis pakub põnevust ja väljakutseid, siis on lennuakadeemia just õige koht, kus oma haridusteed jätkata.

Tartu lennuväli ja õppelennukid Cessna-172.

Autor Karl Lepp.

Mida saab õppida?

Piloodi ülesanne on õhusõidukite juhtimine etteantud marsruutidel. Lennuakadeemias saab õppida nii lennuki kui ka helikopteri piloodiks. Enamasti saadakse tööd kommertslennunduses, kuid Eesti Lennuakadeemiast on võrsunud ka lahingpilote.

Lennujuhi ülesanne on tagada korrapärane ja kiire lennuliiklus õhuruumis. Jälgides radaritelt õhusõidukite liikumist ning andes pidevalt pilootidele instruksioone, kindlustab lennujuht õhusõidukite ohutu liiklemise ja maandumise lennuväljal.

Lennunduse side- ja navigatsioonisüsteemide käitaja on insener, kelle ülesanne on seadistada ja hooldada piloodi ja lennujuhi töös asendamatuid süsteeme: seire- ja sidevahendeid ning navigatsioonisüsteeme. Lennuakadeemia lõpetajad on laialdaste teadmistega ning võivad tööle asuda ka elektroonika, telekommunikatsiooni vm valdkonnas.

Õhusõiduki tehnik-hooldaja vastutab selle eest, et õhusõidukid oleksid pidevalt töökorras. Oskused võimaldavad spetsialistil töötada ka teistes valdkondades, kus kõrgtehnoloogia rakendamine tehniliste küsimuste lahendamiseks on vajalik, näiteks autotööstuses, raudteetranspordis jm.

Lennundusettevõtte käitaja on majandus- ja juhtimisalaste teadmistega spetsialist, kes vastutab lennundusettevõtte juhtimis- ja arendusalase tegevuse eest. Lõpetajad saavad töötada lennundusettevõttes, aga ka riigiasutuses keskastme spetsialisti või juhina.

Õppetoetustest, õppe- laenust ja stipendiumidest

Õppijatele mõeldud toetusi on mitmesuguseid, osa neist väljendub otsese rahalise sissetulekuna (õppetoetused ja stipendiumid), osa laenukena, mis tuleb hiljem protsentidega tagasi maksta. Kaudsem toetus on võimalus arvata tuludest maha koolituskulud ning maksta niiviisi vähem tulumaksu. Seda saavad teha õppija vanemad või õpilane ise.

Riik toetab õppijaid

Alates 2013. a. õppima asunud tudengid saavad taotleda vajaduspõhist õppetoetust Eesti.ee portaali kaudu. Vajaduspõhise õppetoetuse suurus on 75–220 eurot ja see sõltub leibkonna sissetulekust.

Kuidas taotleda vajaduspõhist õppetoe- tust?

- Taotlus tuleb esitada riigiportaalis www.eesti.ee (sisenedes ID-kaardi, Mobiil-ID või internetipanga kaudu).
- Taotlusi saab esitada kogu semestri vältel, mitte ainult kuu aega nagu seni. Toetus makstakse välja alates taotluse esitamise kuust, sellepärast soovitame siiski taotlus esitada semestri esimesel kuul – septembris või veebruaris.

Vajaduspõhist õppetoetust saab tudeng, kes vastab kolmele alljärgnevale tingimusele:

- ta on kõrgkooli sisse astunud 2013./14. õa või hiljem;
- tema perekonna kuusissetulek ühe pereliikme kohta on kuni 299 eurot;
- ta õpib täiskoormusega ja täidab õppekava nõudeid nominaalmahus – arvestus on semestrite lõikes kumulatiivne. Esimesel semestril õppetoe-
tuse taotlemisel on piisav ainult täiskoormusega õppima asumise nõude täitmine.
- Taotleda saavad nii esimesel kui ka teisel kõrg-
haridusastmel, s.o rakenduskõrghariduse-,
bakalaureuse-, integreeritud bakalaureuse- ja
magistriõppe ning magistriõppes õppivad üli-

õpilased.

Vajaduspõhise õppetoetuse suurus vastavalt pere sissetulekule:

- kui sissetulek pereliikme kohta oli tuludeklaratsiooni põhjal väiksem kui 74,75 eurot kuus, siis on toetus 220 eurot kuus;
- kui sissetulek jäi vahemikku 74,76 – 149,50 eurot, siis on toetus 135 eurot kuus;
- kui sissetulek oli vahemikus 149,51 – 299 eurot, siis on toetus 75 eurot kuus;
- toetust ei saa, kui sissetulek pereliikme kohta on üle 299 euro.

Kuni 24-aastase tudengi perekond on tema vanemad ning alaealised õed, vennad, poolõed ja –vennad, samuti kuni 24-aastased õed-vennad, kes omandavad üldkeskharidust stantsionaarses õppes ning kutse- või kõrgharidust täiskoormusega nominaalaja piires. Kuni 24-aastane tudeng, kes on abielus, lapsevanem või lapse hooldaja, moodustab iseseisva perekonna. 25-aastane ja vanem tudeng on eraldi perekond ning õppetoetuse taotlemisel oma vanemate sissetulekust enam ei sõltu.

Asendushooldusel viibinud kuni 24-aastase üliõpilase pereliikmete hulka ei loeta nende vanemaid ning õdesid ja vendi.

Esimene taotlusvoor oli septembris ja huvi taotlemise vastu jäi oodatust madalamaks. Taotlusvoorü-
järel tehtud analüüs näitas, et üle poole esmakur-
suslastest, kes avalduse esitamise korral oleksid
õppetoetuse saanud, ei hakanudki seda taotlema.
Taotleda tuleks kindlasti – kaotada ei ole midagi,
võita on aga kuni 220 eurot kuus!

Varem sisseastunud tudengitele jääb kuni 2015./16. õa ehk õpingute nominaalaja lõpuni keh-
tima endine õppetoetuste süsteem ja nad saavad
taotleda õppetulemuste põhjal 56-eurost toetust.

Lisateave Haridus- ja Teadusministeeriumi kodu-
lehel: www.hm.ee

Õppelaen – kellele ja milleks?

Riigi tagatisega õppelaen on ainus laen, mille saamiseks ei pea olema igakuist sissetulekut. Madal 5% intressimäär ja pikk tagastamistähtaeg muudavad selle heaks õpingute rahastamise võimaluseks.

Õppelaenu saavad Eesti kodanikud või Eesti Vabariigis pikaajalise elaniku elamisloa alusel viibivad isikud, kelle õpingute kestus õppekava järgi on üheksa kalendrikuud ja enam ning kes on:

- 1) täiskõrmutusega õppivad üliõpilased (sealhulgas magistrandid ja doktorandid) Eesti avalik-õiguslikus ülikoolis või riigi rakenduskõrgkoolis või eraülikoolis või erarakenduskõrgkoolis;
- 2) õpilased, kes õpivad keskkhariduse baasil täiskõrmutusega või päevases õppes riigi- või munitsipaalõppeasutuses või erakooliseaduse alusel tegutsevas erakõrmutuseasutuses;
- 3) õpilased või üliõpilased, kes õpivad välisriigis ülaltoodud punktides loetletud õppeasutustega samaväärses õppeasutuses.

Õppelaenu maksimaalne lubatud suurus vaadatakse üle Eesti Vabariigi valitsuse poolt. Eelmisel õppeaastal oli riigi tagatud õppelaenu maksimaalmääraks 1920 eurot. Õppelaenu saab võtta kord õppeaastas.

Õppelaenu on õigus saada igal haridustasemel ja -astmel vaid ühe nominaalse õppeaja ulatuses. Õppelaenu käendajaid peab olema kaks. Käendaja peab olema täisealine EV kodanik või pikaajalise elaniku elamisloaga ja korrapärase sissetulekuga isik. Laenu tagatiseks võib olla ka kinnisvara. Intressi hakatakse arvestama kohe pärast laenu ülekandmist. Õpingute ajal tuleb maksta aastaintressi, mis võetakse automaatselt maha järgmisel aastal saadavast laenusummast.

Õppelaen on tagastatav toetus, see tuleb hiljem tööle asudes tagasi maksta. Laenu tagasimaksmine algab hiljemalt aasta pärast kooli lõpetamist. Laenu tagasimaksmiseks on aega kaks korda nii palju, kui pikk on olnud õppekavajärgne õpiaeg, kuid mitte üle 20 aasta. Kui õpingud jäävad mingil põhjusel pooleli, tuleb laen tagasi maksta 1,5-kordse tegeliku õpiaja, kuid mitte vähem kui 6 kuu jooksul.

Õppelaenu tagasimaksmine peatub ajutiselt ja intressi tasumise kohustust ei teki laenusaja (soovi korral ja algusega avalduse panka esitamise päevast): ajateenistuses viibimise ajaks; ühel vanemal lapse 3-aastasest saamiseni; arst-residendil residentuuri lõpetamiseni.

Info õppelaenu kohta leiab Haridus- ja Teadusministeeriumi koduleheküljelt www.hm.ee. Konkreetsete laenuitingimustega saab tutvuda pankade kodulehekülgedel.

Stipendiume tasub otsida

Stipendiume pakuvad erinevad fondid ja ka erasektor. Pakutavate stipendiumidega kursis olemiseks tasub üliõpilaseks saades liituda ülikooli, osakonna ja eriala meililistidega. Ka tähtaegade jälgimine on oluline, näiteks Noore õpetlase stipendiumile saab kandideerida üks kord aastas, 1. juulil.

Kristjan Jaagu stipendiumid

Eesti riik toetab välisriigis õppimist stipendiumidega, mida on võimalik taotleda erinevateks välisõpinguteks kestusega 3 päeva kuni 1 aasta. Lisainfo: <http://adm.archimedes.ee/stipendiumid/kristjan-jaak/>

Noore õpetlase stipendium

Eraettevõtjate, Haridus- ja Teadusministeeriumi ning SA Archimedes koostöös on loodud stipendiumiprogramm eesmärgiga toetada andekaid Eesti keskkoolilõpetajaid bakalaureusekraadi omandamisel tunnustatud välisülikoolides. Lisainfo: <http://adm.archimedes.ee/stipendiumid/noore-opetlase-stipendium/>

Stipendium pedagoogikatudengitele

Haridus- ja Teadusministeerium asutas stipendiumi õpetajakoolituses õppivatele üliõpilastele ning tulevastele muusika- ja tantsuõpetajatele. Stipendiumi saab taotleda alates 2. õppeaastast. Lisainfo: <http://adm.archimedes.ee/stipendiumid/opetajakoolituse-stipendium-2/>

Välisriikide stipendiumid

SA Archimedes korraldab Eesti riigi poolt välisriikidega sõlmitud koostöölepingute alusel üliõpilase- ja teadlasvahetust. Lisainfo: <http://archimedes.ee/stipendiumid>.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

TARTU ÜLIKOO

- ▶ Veeda semester välismaal – partnerülikoolid üle kogu maailma
- ▶ Õpi mida soovid – võta aineid ükskõik, milliselt erialalt Tartus, Tallinnas, Pärnus, Narvas või Viljandis
- ▶ Tartu Ülikooli vilistlased on tööturul hinnatud ja edukad

AVAB MAAILMA VÕIMALUSED

Vastuvõtutingimused ja ajakava ut.ee/sisseastumine

Tule tudengivarjuks!

Sulle sobival päeval

ut.ee/tudengivari

TARTU ÜLIKOO

Tartu Ülikool annab kindlustunde

*Kaspar Kruup,
Tartu Ülikooli üliõpilasesindus*

Tulevikku me ette ei näe. Viie aasta eest ei teadnud keegi, milline on maailm täna. Samuti ei oska me aimata, mida oodatakse meilt viie aasta pärast. Ometi peame selleks tundmatuseks valmistuma. Tulevikult loodetakse ikka midagi head – õnne, majanduslikku kindlust, võimalust eneseteostuseks. Õnn naeratab aga suurema tõenäosusega neile, kes on paindlikumad, kohanemisvõimelisemad ning suure tutvusringkonnaga. Just sellise pagasi saamiseks on Eestis parim koht Tartu Ülikool.

Esmalt kohanemisvõimest

Ülikooliharidus on kui tööriistakast tulevikus tekkivate probleemide lahendamiseks ning on tegelikult väga praktiline. Akadeemilisele haridusele heidetakse sageli ette liigset teoreetilisust, aga selline seisukoht on põhimõtteliselt ekslik – ei ole midagi praktilisemat kui hea teooria. Korralik teooriatundmine annab sulle võimaluse kohandada praktikat muutuvatele tingimustele. Ülikoolis omandad sa vähem oskusi mingite kitsaste probleemide lahendamiseks ja rohkem oskusi ise uute lahenduste loomiseks. Oled valmis kõigeiks, mida tulevik tuua võib.

Teiseks paindlikkus

Tartu Ülikool on võimaluste maa. Oma hariduskäiku on sul võimalik täiendada ainetega ükskõik milliselt erialalt, nii vabaainete kui kõrveriala abil. On täiesti normaalne õppida korraga IT-d ja majandusteadust ning võtta kõrvale aineid psühholoogiast ning füüsikast. Üha suurem väärtus on mitteformaalse haridusena omandatavatel oskustel. Tartust tegutseb tohutu hulk vabaühendusi, kus on võimalik kooli kõrvalt meeskonnatööd, projektikirjutamist, juhtimist ja palju muudki eluks vajalikku õppida. Targalt otsustades saad oma oskusi ja teadmisi väga mitmele elualale sobivaks kujundada. Tööturg, ettevõtlus, teadus – kõik on valikutena käeulatuses.

Kolmandaks võrgustik

Suhted maksavad siin maailmas väga palju. Tartu

on väike, aga samas on TÜ paljude erialade taha peituvate inimeste hulk suur. Ülikooli tulles suureneb sinu tutvusringkond plahvatuslikult ning kontakti leidmine suvalise eriala esindajaga, mõnikord suisa maailma tippudega, on imelihtne. Kui ülikool läbi, on sul igal erialal keegi, kelle poole mingi probleemiga pöörduda, olgu teemaks õigusteadus, majandus, loodusteadused, IT, filosoofia, saksa keel, meditsiin, füsioteraapia või hoopis midagi muud. Kuna TÜ lõpetajad löövad elus läbi, tead sa peagi väga palju edukaid inimesi, kellele loota või kellega koostööd teha.

Tulevik võib olla hägune ja keeruline. Tundmatusele vastu astumiseks annab suurima kindlustunde teadmine, et sinu otsused on andnud sulle suurima võimaliku kohanemisvõime, paindlikkuse ja parima võrgustiku. Nende toel tuled toime kõigi väljakutsetega ja jõuad suurema tõenäosusega oma eesmärkideni. Eneseteostuse, kindlustunde ja õnne saavutamiseks ning tulevikuks valmistumiseks ei ole Eestis Tartu Ülikoolist paremat kohta.

Sinustki võib saada riigi turvalisuse kaitsja

Sisekaitseakadeemia on kõrgkool, kus valmistatakse ette spetsialiste sisejulgeolekuasutustele nagu politsei, piirivalve, päästeala, samuti justiits- ning maksu- ja tollisüsteem. Sisekaitseakadeemia kadettidest saavad pärast kooli lõpetamist Eesti rahva kaitsjad. Loe lähemalt, kelleks võiksid sobida sina!

1. Kui sulle meeldib, et kord on majas, sulle on südamelähedane inimeste õiguste eest võitlemine ja leiad, et riigipiiri valvamine on oluline, siis sobid just sina politsei- ja piirivalvekolledžisse õppima.

2. Kui sa ei karda tuld, tunned sisemist jõudu aidada ohuolukordades olevaid inimesi ning soovid ennetada õnnetusi, siis on sinu jaoks parim valik päästekolledž.
3. Justiitskolledž sobib sulle, kui soovid muuta ühiskonda turvalisemaks ja vähendada kuritegevust meie ümber.
4. Kui sulle meeldivad arvud ja majandusvaldkond ning sooviksid töötada maksu- või tollialal, siis tule kindlasti õppima Sisekaitseakadeemia finantskolledžisse.

Ole kursis meie tegemistega!

www.facebook.com/sisekaitseakadeemia

www.twitter.com/sisekaitse

www.youtube.com/sisekaitseakadeemia

Vaata lisaks: www.sisekaitse.ee

Tekst: Sisekaitseakadeemia

Testi ka oma teadmisi!

Kui palju tead sina Sisekaitseakadeemiast?
www.sisekaitse.ee/tule-akadeemiasse

Kui tunned, et sinust võiks saada riigi kaitsja, siis uuri sisseastumistingimusi:
www.sisekaitse.ee/sisseastujale

Kui soovid lisateavet akadeemias õppimise ja elamise kohta, küsi meie kadettidelt otse:
www.sisekaitse.ee/tule-akadeemiasse

Kui tahad aga oma silmaga näha, kuidas akadeemias õpitakse ja elatakse, siis tule tudengivarjuks!
Loe lähemalt: www.sisekaitse.ee/tudengivari

Sisekaitseakadeemia maskotid paremalt: Kadett Kotkas, Nublu, Lövi Leo ja Ilves Illimar

Sisekaitseakadeemias ootavad sind:

- Finantskolledž
- Justiitskolledž
- Päästekolledž
- Politsei- ja piirivalvekolledž

Meie loome tulevikku!

- { roheline mõtteviis
- { praktilised erialad
- { kindel tulevik

- { teaduspõhine
- { sõbralik
- { kaasaegne

Rohkem infot: www.emu.ee/sisseastu

õhised lahendused

õpikeskkond

ne ülikoolilinnak

ujale

www.emu.ee
Eesti Maaülikool
Estonian University of Life Sciences

Eesti Maaülikool – roheline koostöö- ja õppekeskus

Marge Kohtla, Eesti Maaülikool

Eesti Maaülikooli pühendunud õppejõud, tudengid ja vilistlased teevad omalt poolt kõik, et meil, eestlastel, ei ununeks elamise ja olemise sisu – tasakaalus loodus, meie juured ning terve elukeskkond.

Jätkusuutliku ja säästliku mõtteviisi juurutajad

Meie õpetajad ja lõpetajad on oma praktiliste ja kaasaegsete teadmistega aidanud palju kaasa Eesti elukeskkonna hoidmisele ning roheline ja säästliku mõtteviisi säilimisele. Kõrgkooli arvukad erialad – paljud Eestiski ainulaadsed – annavad juurde tippspetsialiste maastikuarhitektidest ökonomistide ja tehnootronikutest veterinaarideni.

Eesti Maaülikool peab äärmiselt oluliseks looduse jätkusuutlikkust, mille tagamiseks tuleb oskuslikult majandada – looduskeskkonna säilimist ja säästmist tuleb toetada läbi koolitatud ekspertide ja valdkonna uuringute, samuti tuleb panustada käitumise ja suhtumise muutmisel. Selles seisnebki Eesti Maaülikooli oluline vastutus: muuta ühiskonna hoiakuid ümbritseva suhtes ning teha seda targalt ja teaduslikele uuringutele toetudes. Maaülikool kui roheline ülikool tegutseb selle nimel, et vilistlased ja töötajad oleksid keskkonna jätkusuutlikkusest teadlikumad ja kannaksid neid sõnumeid edasi ka teistele ühiskonnaliikmetele.

Loodusressursside jätkusuutliku majandamise kõrvalt ei saa ära unustada toidutootmist ja -tehnoloogiat ning nende valdkondade uurimissuundade arengut. Kvaliteetse ja puhta omamaise toidu tootmine ning tooraine kasvatamine muutub aastatega järjest tähtsamaks. Siingi on oluline roll Eesti Maaülikoolil, sest meie teadlased on uurinud valdkonna erinevaid tahkuid alates ravimijääkide sisaldusest mullas ja selle mõjust meie toidulauale kuni mahetootmise väljaarendamise ning uurimiseni aiandustaludes ja katsealadel. Meil on tiptasemel laborid ja keskused: mikromeierei, mahekeskus jne.

Toetav õpikeskkond

Maaülikool on sobivaim kõrgkool neile, kes hindavad kõrgtasemel akadeemilise hariduse kõrval ka praktilist õpet – peale teoreetiliste loengute toimub maaülikoolis õppepraktikume nii laborites kui ka väljaspool ülikooli. "Siit saadavad teadmised on väga heaks eelduseks ettevõtlusega tegelema hakkamisele," ütles äsja maaülikooli majandus- ja sotsiaalinstituudi magistriõppe lõpetanud Tartu maavanem Reno Laidre. Tema sõnul valitseb maaülikoolis väga hea õhkkond: inimesed on harjumuspärasest avatumad, õppejõud on mõistvad ja abivalmid.

Eesti Maaülikooli tehnikakolledžis mehhaanika suunal tehnootronikat õppiv Ants Agu ütles, et ta tuli maaülikooli just seetõttu, et soovis omandada rakenduslikku kõrgharidust. "Eesti Maaülikooli juures meeldib mulle kõige rohkem kooli suhtumine õpilastesse – kõik võimalused ja ukSED on avatud, tule lihtsalt kohale, ole aktiivne ning löö kaasa," räägib noormees. "Koolis ringi käies on alati tunne, et peaks midagi asjalikku tegema või proovima midagi uut ja põnevat." Maaülikooli eelseks teiste kõrgkoolide ees on Agu hinnangul see, et kogu maaülikooli õppekompleks asub ühes linnaservas koos. "Viimastel aastatel on jõudsalt renoveeritud õppehooneid ning soetatud kaasaegset laboritehnikat," loetleb Agu maaülikooli tugevusi.

Eesti Maaülikool on üks selgema visiooniga ülikooli Eestis – näeme oma missioonina Eestis puhta keskkonna ja loodussäästliku mõtteviisi arendamist ja toetamist ehk teisisõnu kestvat ja elamisväärsset Eestit. Maaülikooli ukSED on alati avatud kõigile neile, kes jagavad meie suhtumist ja väärtusi – siit saab nii kvaliteetset õpet kui ka teaduslikel tulemustel põhinevaid nõuandeid, avasüli võtame vastu ka koostööpartnereid, kellega koos Eestimaa jätkusuutlikkust tagada.

Rakenduskõrgharidus seob teadmised oskustega

Praktilise õppe suure osakaalu tõttu saab rakenduskõrghariduse õpingute käigus head oskused, seetõttu on rakenduskõrgkoolide lõpetajad hinnatud ka tööturul, leiab SA Eesti Rakenduskõrgkoolid projektide koordinaator Jana Praun.

Prauni mõtet toetavad ka Tartu Tervishoiu Kõrgkooli füsioterapeudi õppekava esmakursuslane Maria Fessai ja Tartu Kõrgema Kunstikooli fotograafia eriala III kursuse tudeng Erge Sonn.

Õpingud teadmiste saamiseks

Maria Fessai tõdeb, et on seniste õpingutega Tartu Tervishoiu Kõrgkoolis igati rahul. Ta on lõpetanud ka Tartu Ülikooli kehakultuuriteaduskonna bakalaureuseõppe, ent võistlustantsu treenerina soovis omandada süvendatult teadmisi füsioteraapia vallas. "Tahtsin just praktiliselt õppida, mida Tartu Tervishoiu Kõrgkool võimaldab," selgitab ta ja lisab, et praktiline õpe aitab hästi seoseid luua. "Siin õpid teadmiste ja oskuste omandamiseks, mitte paberi pärast."

Maastikuarhitektina leiba teeninud Erge Sonn asus töö kõrvalt Tartu Kõrgemasse Kunstikooli fotograafiat õppima, kuna olemasolev töö ei teinud teda päriselt õnnelikuks. "Rakenduslik haridus kunsti valdkonnas oli see, mida olin pikemalt kaalunud. Fotograafia õppimise otsust pole ma kordagi kahetsenud – tunnen, kuidas kõike õpitud päris elus rakendada saan. Omandatavad oskused loovad mulle hea baasi tööturul hakkama saamiseks ning ma ei kahtle oma konkurentsivõimes."

Ka Fessai hindab omandatud teadmisi kõrgelt, kuna need võimaldavad inimesi realselt aidata. Samuti saab ta õpitud rakendada treeneritöös ja suunata selle kaudu noori vesispordi juurde. Tartu Tervishoiu Kõrgkooli füsioterapeudiõpingutel meeldib talle kaasaegne õpikeskkond, õpetatava konkreetsus – kitsas suunitlus ning see, et üliõpilasi on vähem kui näiteks ülikoolis õppides.

Samas ei õpita tsüklikena, loengud ja eksamid toimuvad jooksvalt. Praktilise iseloomuga õppe tõttu on Fessail üsna raske tööelu kooliga sobitada: osa

Jaanika Niinepuu, Tartu Tervishoiu Kõrgkooli seminare ja praktikume eeldavad sajaprotsendilist kohalkäimist, samas sõltub ka treeneritöö vabadest saaliaegadest ning laste ja nende vanemate soovidest. "Aga siia maani olen hakkama saanud ja õppejõud on mõistlikud," lisab ta.

Hinnatud spetsialistiks

Jana Praun selgitab, et rakenduskõrgkoolis saab valdkonna spetsialistiks, ja kuna häid spetsialiste vajatakse pidevalt, loob rakenduskõrgharidus noorele tööturul kindlustunde. Positiivseks peab ta ka asjaolu, et rakenduskõrgkoolide õppejõud on enamasti erialase kogemusega, mistõttu oskavad nad tudengitele anda väga hea ettekujutuse tulevastest tööst. Lisaks saab ülevaate võimalikest tööandjatest ja töökohtadest juba praktikat sooritades.

Prauni sõnul on rakenduskõrgkoolide lõpetajad hea ettevalmistusega ja valmis kohe, lisakoolitusi läbimata, tööle asumata. Samas on neil võimalus edasi õppida magistriõppes nii rakenduskõrgkoolides kui ka ülikoolides.

Maria Fessai on 17-kordne Eesti meister erinevates tantsuliikides ja vanusegruppides ning 2-kordne maailmameistrivõistluste hõbemedali omanik. Ta omandab füsioterapeudi haridust Tartu Tervishoiu Kõrgkoolis ning soovib õpitud treenerina, tulevikus ka füsioterapeudina kasutada. Foto: Jaanika Niinepuu

Ajateenistus on kasulik

Kindlasti tasub tulevikuplaane tehes mõelda, millal läbida 18-27-aastastele noormeestele kohustuslik ajateenistus. Kas kohe pärast gümnaasiumi, järgnevale õpingute ajal või hoopis eriala omandamise järel?

Noormeeste endi hinnangul on kõige lihtsam läbida ajateenistus pärast gümnaasiumi, et hiljem keskenduda teistele väljakutsetele – õpingutele, tööle, pereelule. Kutsealustel on võimalik omal algatusel ajateenistusse asuda, see on hea võimalus kavandada ajateenistus teadlikult oma eluplaanidesse ja läbida see varakult. Selleks tuleb teha Kaitseressursside Ametile taotlus.

Kutsealusel, kes omandas keskhariduse 2014. a. ja jätkab vahetult ehk käesoleva aasta sügisel õpinguid Eesti kõrgkoolis (mille lõpetamisel antakse välja riiklikult tunnustatud diplom), on võimalus teatada, millal ta hiljemalt kolme aasta jooksul alates kõrgkooli vastuvõtmisest soovib asuda ajateenistusse. Seega on 2014. a. keskhariduse omandanutel õigus valida 2014., 2015., 2016. ja 2017. kalendriaasta vahel. Oma valikust tuleb kutsealusel Kaitseressursside Ametile kirjalikult teatada hiljemalt 15. septembriks 2014. Valitud kalendriaasta on võimalik teatada kasutades Kaitseressursside Ameti kodulehel www.kra.ee või riigiportaalis www.eesti.ee olevat vormikohast taotlust.

Kalendriaasta valikust mitteteatanud kutsealused kutsutakse ajateenistusse üldises korras igal ajal, arvestades riigi vajadusi.

Alates 2013. a. saavad ka 18-27-aastased vähemalt põhiharidusega Eesti kodanikest naised omal soovil ajateenistusse asuda.

Eelkutsumisega võetakse teenistusse ajateenijad, kelle ametikoht eeldab 11-kuulist ajateenistust (erialaspetsialistid, allohvitserid ja reservrühma-ülemad). Põhikutsumise baasil õpetatakse 8 kuu jooksul välja üksuse reakoosseis.

Jaauanuaris ja juunis (eelkutsed) teenistusse saabunud teenivad reeglina 11 kuud, aprillis ja oktoobris (põhikutsed) saabunud 8 kuud. Ajateenistuse lõp-

liku pikkuse määrab ametikoht, millele ajateenija määratakse.

Eluks vajalikud oskused sõjaväest

Ajateenistusest saad sõjaväelise väljaõppe, iseseisva elu kogemuse, riigikaitsealased teadmised, meeskonnatööoskused, ideid ja julgust edaspidiste karjäärivalikute tegemisel.

Ajateenistuse eesmärgiks on Eesti kaitseks vajalike reservüksuste koolitamine ning eelduste loomine elukutseliste kaitseväelaste teenistusse võtmiseks.

Ajateenistuse jooksul omandatakse põhiteadmised riigikaitsest ning õpitakse tegutsema ühtse meeskonnana. Ajateenistus kestab 8 kuni 11 kuud, selle lõppedes jätkub riigikaitsekohustuse täitmine reservväelasena, Kaitseliidus või elukutselise kaitseväelasena.

Ajateenistuses omandatakse palju tavaelus vajalikke oskusi. Näiteks nooremallohvitserid ja reservrühma ülemad saavad väärtusliku juhtimiskogemuse, ajateenistuse jooksul parameedikursuse läbinud saavad asuda tööle parameedikuna, autojuhikursuste lõpetajad saavad CE- või DE-kategooria juhiloa.

Ajateenistuse läbimine annab võimaluse kandideerida Kaitseväe Ühendatud Õppeasutuste Kõrgemasse Sõjakooli, mille lõpetajad asuvad ohvitseridena teenima kaitseväes. Samuti on võimalus astuda teenistusse elukutselise sõjaväelasena.

Lisainfo Eesti Kaitseväe kohta: www.mil.ee.

Nendel, kes soovivad saada elukutseliseks kaitseväelaseks, on järgmised võimalused:

Kaitseväe Ühendatud Õppeasutused

Lisainfo: www.ksk.edu.ee.

Balti Kaitsekolledž

Lisainfo: www.bdcol.ee.

Miks tulla õppima Kõrgemas Sõjakooli?

Tekst: Kõrgem Sõjakool

Kaitseväe Ühendatud Õppeasutuste Kõrgem Sõjakool on parim valik noorele, kes soovib saada head juhtimisalast kõrgharidust. Reastasime seitse head põhjust, miks peaks astuma sõjakooli.

Igale õppurile on tagatud palk

Kõikidele Kõrgemas Sõjakoolis õppivatele kadettidele on tagatud kuus vähemalt 600-eurone palk. Seega ei pea kadett kooli kõrvalt tööl käima, sest talle tagatud tasu võimaldab keskenduda vaid õppimisele.

Oma tuba Tartu kesklinnas

Meie kooli kadetid saavad tasuta elada kaasaegses ühiselamus, mis asub õppeklassidega samas majas. Olemas on spordisaalid, saun ja võimalus mitmeti vaba aega veeta. Kadettide õppetöölise aja eest hoolitseb Kadetikogu, kelle ruumides saab tegeleda erinevate sportmängudega (piljard, laujalgpall) ja ajugümnaстикaga (viktoriinid, ettekanded sõjalistel teemadel).

Palju erialasid

Kõrgemas Sõjakoolis saab õppida sõjaväelist juhtimist maa-, õhu- või mereväe suunal, mis omakorda jagunevad rohkem kui kümneks erialaks. Maaväes saab õppida kuuel erialal, nendeks on jalaväe-, pioneeri-, suurtüki-, õhutõrje-, logistika- ja sideeriala. Õhuväes on võimalus spetsialiseeruda lennuvälja-, õhuoperatsioonide- või õhuseireohvitseri erialale. Mereväes saab õppida mereväetaktika ja mereväetehnika erialal.

Parim juhtimisalane kõrgharidus

Kõrgema Sõjakooli väljaõpe on mitmekesine. Siin koolis õppides ei piirdu õpingud loengute ja seminaridega, vaid õpitu proovitakse läbi ka praktikas omal nahal. Sõjakoolis õppimine sobib inimesele, kes lisaks teoreetiliste teadmiste omandamisele

Kõrgemas Sõjakoolis saab õppida nii maa, õhukui ka mereväe õppesuunal. Foto Mathis Bogens

soovib ennast proovile panna näiteks välitingimustes üksust juhtides või kaaskadettidega maastikul lahinguid harjutades.

Hea füüsiline vorm

Meie koolis õppivatele tulevastele ohvitseridele on tagatud sportimis- ja treenimisvõimalused. Füüsilist vormi saab kadett proovile panna erinevatel sõjakooli ja kaitseväe üksuste vahelistel võistlustel jalgpallis, orienteerumisel või laskevõistlustel.

Sõjakoolis tekib sõpruskond kogu eluks

Nii koolitundides kui ka väljaspool õppimisaega on sõjakoolis oluline meeskonnatöö – kursusekaaslastest saavad sinu parimad sõbrad, inimesed, keda usaldada ning kellega võid läbi minna nii tulest kui ka veest.

Igale lõpetajale on tagatud töökoht

Kõiki meie kooli lõpetajaid ootab kindel töökoht ohvitserina Eesti kaitseväes, kus on kindlustatud palk vähemalt 1200 eurot kuus. Kohustuslik teenistusaeg pärast sõjakooli lõppu on kolm aastat. Eelmise aasta sügisel kooli vilistlaste seas läbi viidud küsitlus näitas, et 82% Kõrgema Sõjakooli lõpetajatest on saanud tööga ja väljakutsetega rahul.

Lisainfo: www.sojakool.ee

Tee unistuste tööni

Pärast keskkooli lõpetamist 1990ndate keskel siirdusin kodu lähedale Tallinna Tehnikaülikooli ärikorraldust õppima nagu paljud teisedki. Aga asjade käigus selgus, et ma ei olnud "nagu teised".

Toona oli tegelikult mu unistuste eriala teatri-teadus, mida sai õppida Tartu Ülikoolis. Teatriteadlased saavad tööd kas teatrikriitikutena ajakirjandusväljaannete juures või teatrites dramaturgidena. Aga tol ajal oli Eestis 10 teatrit ja need 10 dramaturgi olid seal juba tööl. Ühe käe sõrmedel võis üles lugeda päevalehed ja lisaks paar väljaannet, kus oleks olnud vaja kultuuriajakirjanikke. Ka need ajakirjanikud olid ju tegelikult juba olemas.

Ja siis leidsin ma just tänu oma "valele" erialale õige tee teatrinii ja ajakirjanduseni: alustades küll Draamateatri koristaja postilt ajal, mil mu kursusekaaslased said tööd audiitoritena ning ministriumis nõunikena, sain paari kuu pärast tööle teatri raamatupidamisosakonda. Alles siis märkas, milline mu nipp oli: tahtes tööle teatrisse, ei läinud ma õppima teatrieriala, kust paljud tahaksid teatrisse tööle, vaid teist ala, mida teatris samuti vaja läheb, aga mille õppurid sageli teatritest mööda otse edukamate firmade poole vaatavad. See oli väga õnnelik periood minu elus! Nii et vahel saab sisse "tagaukse kaudu".

Aga mu teatrihuvi ei olnud mulle eneselegi üllatuseks püsiv. Tuli välja, et teatrihuvis väljendus huvi elu ja inimeste, suhete ja eri küpsusega elufaaside vastu, mida teater pakkus kontsentreeritud vormis. Ja muidugi teatrimaagia – see päris näitleja isiklik touch, mida ma filmides kunagi ei kogenud.

Teekond kirjutamise juurde

Kirjutamine tuli mu ellu keskkooli viimasel aastal, mil hakkasin nautima kirjandeid ja uurimistöid. Ülikooli ajal hakkasin kirjutama teatrikriitikat – olin oma 100 külastuskorraga aastas kogenud teatriskäija. Teatriartiklitele avaldaja otsimine tähendas toona, et seisin oma disketiga ajalehede toimetustes ja palusin mu kirjutistele pilk peale visata. Visatigi. Ja need artiklid ilmusid. Hiljem

Merit Raju, ajakirja Sensa peatoimetaja, raamatute "Hingele pai" ja "Leia oma tee" autor, joogaõpetaja, joogafestivalide algataja

kirjutasin erialaseid jutte äriajakirjadele ja firma siselehtedesse, sageli kirjutasin aga hoopis reismisest.

Tagantjärele paistabki, et sain oma huvi elu ja inimeste vastu pärast teatriperioodi rahuldada seikluslikult reisides ja ka turvaliselt välismaal stipendiumiga õppides või töötades. Kuigi ma seda kohe nii ei võtnud, tean ma täna, et mul on vedanud – sattusin koolis õppima saksa keelt enne kui inglise keelt. Tänu sellele olen tänaseks saanud mõlemad hästi selgeks ja elanud Soomes, Saksamaal, Belgias ja Austraalias kokku kolm ja pool aastat. Võõrsil elamine on minu maailmapilti mõjutanud päris tugevasti. Saksamaal sattusin elu esimesse joogatundi ja õppisin keskkonnast lugu pidama. Eestis tagasi, korjasin ma kontori kolleegidelt kokku plastpudeleid ja viisin need ette nähtud konteinerisse. Samuti ei maitsenud mulle enam tavapärane Eesti toit, milles kesksel kohal oli liha. Ja mulle tundus, et inimesed ei ole eriti hoolivad teiste suhtes – vaadates perekonnaringist kaugemale.

Kas see on SEE?

Kui olin neli aastat korralikult ja suure rõõmu ning töötahtega ühes suure firma kontoris töötanud, hakkasin tundma, et see keskkond minule ei sobi. Olid ajad, mil unistuste töökoht oli võimalik saada juba ülikoolilõpetajana – võimalus kiiresti põleda, kiiresti läbi põleda ja kiiresti aru saada, kas see ikka on päris SEE. Sellest pausist, mis sellele äratundmisele järgnes, sai mu esimene raamat: "Out of office ehk Aasta kontsakingadeta".

Mulle tundub, et mul on vedanud – olen saanud väga palju asju ära proovida. Olin Euroopas häälega ringi sõitnud, Aasias ja Lõuna-Ameerikas käinud, välismaal õppimist ja töötamist proovinud, koduigatsust tundunud, sukeldunud, kaljuronimisega tegelenud, mootorrattaga sõitnud, maal ja linnas elanud!

Ja ühtäkki ei olnudki enam seda sisemist tungi kusagile reisida. Kõik proovitud, hakkasin oma elu- ja inimestehuvile rakendust leidma joogast. Nõnda sattusin joogaõpetajate koolitusele, sealt aasta hiljem rasedate jooga õpetajakoolitusele, veel mõned kuud edasi läksin õppima hingamisterapeutiks. Teise, kolmanda ja neljanda raamatu ("Hingele pai", "Leia oma tee", "Sõnadest tähtsam"), kirjutasin õnnelikust elustiilist, saades inspiratsiooni joogast.

Unistuste elu

Täna on mul väike laps, kellele tahan pakkuda maksimaalselt lähedust ja oma olemasolu. Tema une- ja isaga olemise ajal tegelen ajakirja koostamise ja joogafestivali korraldamisega. Elu ja töö vahel ei ole enam selget piiri ja see sobib mulle hästi. Toimetada oma kodus või küünaldega joogasaalis ja paljajalu. Pakkuda inimestele seda, mida ise armastan.

Vabakutseline või väikeettevõtja olemine on aluses päris raske proovikivi, aga kui oled juba enesekindlust saanud, on rahuldus eneseteostusest

ja rõõm õhtusse veerenud päevast eriliselt suur. Nõnda on elu elamist väärt iga päev ja iga kell.

Usun, et tulevikus on võimalik vähem kindlustunnet saada tööandjast ning inimesed hakkavad enam väärtustama head enesetunnet ja tõelist eneseteostust, mis paneb silmad särama. Ja nad tahavad seda tunda mitte ainult nädalavahetustel oma aianurgas kõpitsedes või õhtuti lastega mängides, vaid iga päev oma töös. Minu kolmas raamat "Leia oma tee" ongi tööalastest valikutest ja sellest, kuidas ma arvan, et ühiskond tulevikus välja näeb. Sinna on praegu veel pikk tee, aga nii palju märke on õhus!

Nii saigi minust ettevõtja – see, kelleks olen õpinud. Aga mitte nagu mulle on ülikoolis õpetatud – et ettevõtte eesmärk on kasum –, vaid elustiili pärast. Minu ettevõtlus aitab mul elada sellist elu, nagu mulle sobib ja saan seda jagada teistelegi. Juhuslikult saan ma sellega ka teenida piisavalt selleks, et elada oma igapäevast elu.

Muud ma ei oska tahtagi.

Eesti Tootukassa

Alusta tööotsinguid siit!

Otsin tööd

4186 vaba töökohta!

- Valdkond -

Pakun tööd

Infotelefon 15501

Tootukassa esindused

Oleme avatud:
E, K, N 8:15 - 16:00
T 8:15 - 17:30
R 8:15 - 12:00

*va. Põltsamaa, Lihula, Orissaare

www.tootukassa.ee www.tootukassa.ee www.tootukassa.ee

Välismaale? Alustame algusest...

Janika Tamsalu, SA Innove

Kui olen küsinud väljaspool Eestit õppimas käinud noortelt, miks nad sinna läksid, on vastus enamasti üks: see on huvitav ja põnev. Olen täheldanud, et nende noorte pilgud on säravamad, nende hoiak väljendab teatud sihikindlust.

Ja neil on selleks põhjust – nad on tõepoolest enesekindlamad! Välismaale minek võib anda elule sootuks uue suuna. Tutvud uute kultuuride ja keeltega, kohtad uusi inimesi ja avardad oma silmaringi.

Välismaal elades saavad sellised mõisted nagu **multikultuurilisus** ja **rahvusvaheliskus** hoopis teistsuguse tähenduse. Kui kohtud inimestega, kellega ei ole ühist kultuuritausta ega isegi ühist keelt, leiad endast lõpuks selle, mis meis kõikides, erilistes ja ainulaadsetes inimestes, on ühine. Kasvab eneseteadvus ja seeläbi muutub ellusuhtumine.

Millal on minekuks õige aeg?

Enne minemist peaksid endalt kõigepealt küsima – kas olen valmis viibima eemal oma sõpradest ja vanematest? Kas olen valmis üksinda võõras riigis elama? Võõrsile minnes pead arvestama sellega, et sul puudub tugivõrgustik – perekond, sõbrad, õpetajad, muud abilised-juhendajad. Pead oma probleemide lahendamiseks leidma ise võimalused ja vahendid. Paljud situatsioonid on uued ning ei saa lähtuda vanadest mallidest. Samas saad võimaluse tegutseda vabana teiste ootustest.

Mõtle hoolega läbi, milliseid kogemusi välismaalt otsid, millisena näed selle kogemuse mõju oma edasisele elule ja püüdlustele ning kuidas võiks see kõik ellu lisaväärtust tuua. **Enda proovilepanek** kasvatab enesesusaldust, arendab loovust ja ettevõtlikkust.

Tarkust saad välismaal ammutada mitut moodi ja igal pool, sest **õppimisvõimalused on lõpmatud!** Näiteks välismaale õppima minnes saad uusi teadmisi, kogemusi ja oskusi suheldes iga päev uues kultuurikeskkonnas elavate inimestega –

seega ei ole õppimisel otsa ega äärt.

Välismaale suundumisega seotud ettevalmistustega alusta aegsasti – juba aasta-poolteist enne seda, kui plaanid minna. Erinevatest välismaale minemise võimalustest, vajalikest ettevalmistustest, kultuurierinevustest, rahastamisvõimalustest jms on võimalik täpsemalt lugeda **Rajaleidjast** aadressilt www.rajaleidja.ee/euroopasse. Samuti saad seal leiduvate töölehtede abil mõõta oma valmisolekut välismaale õppima või tööleminekuks, vaadata endasse ning analüüsida õpirändamisest saadud väärtuslikku kogemust koju tagasi jõudes.

Kasulikud allikad

Archimedes (rahvusvaheline koostöö, välismaal õppimine) – www.archimedes.ee

Dream Foundation (kandideeri välismaale ülikooli) – www.dreamfoundation.eu

EURES (töopakumised Euroopas) – eures.europa.eu, www.eures.ee

Eurodesk (Euroopa noorte infovõrgustik) – www.eurodesk.ee

Euroopa Noored (noortevahetus, noortealgatus, noorteseminar, Euroopa vabatahtlik teenistus) – euroopa.noored.ee

Euroopa Komisjoni Esindus Eestis (Euroopa Liitu puudutav info) – www.euroopaliiit.ee

Europass (Europassi keskuse 5 dokumenti aitavad töö otsimisel ning õppima kandideerimisel üle Euroopa) – www.europassikeskus.ee

Haigekassa – www.haigekassa.ee

Haridus- ja Teadusministeerium – www.hm.ee

Rajaleidja.ee/euroopasse – kogu info, mida vajad välismaale õppima suundumiseks.

Välisministeerium – www.vm.ee

YFU Eesti (vahetusõpilaseks välismaale keskkooli) – www.yfu.ee

Harjutus

Tähelepanu! Valmis olla! Start!

Eestist lahkumiseks ei pea olema oma ala professionaal või keelteguru – lõppude lõpuks lähed välismaale ikkagi õppima! Kindlasti on sul palju oskusi, mis aitavad uues keskkonnas toime tulla. Kuid enne minekut oleks nutikas oma oskused ja võimed üle vaadata. Selgita järgmise harjutuse kaudu välja enda tugevad küljed ja arengukohad.

Hinda ennast ja oma võimeid ning vasta alljärgnevatele väidetele.

Sul on valida nelja vastusevariandi vahel: **1: Mitte eriti; 2: Mõnikord; 3: Tihti; 4: Peeaegu alati**

Oskan ka mitteverbaalselt suhelda ja mõistan hästi kehakeelt.	1	2	3	4
Mul on kerge võõrastega rääkida.	1	2	3	4
Olen tolerantne.	1	2	3	4
Püüan asjadesse suhtuda eelarvamusteta.	1	2	3	4
Minu jaoks ei ole probleem grupis oma arvamust välja öelda.	1	2	3	4
Suudan end võõrkeeles arusaadavaks teha.	1	2	3	4
Mul on oma tugevatest ja nõrkadest külgedest selge ettekujutus.	1	2	3	4
Kohanen muutuvates oludes kiiresti.	1	2	3	4
Oskan eri olukordades paindlik olla.	1	2	3	4
Talun hästi ebakindlustunnet.	1	2	3	4
Mind võiks kirjeldada kui seiklushimulist inimest.	1	2	3	4
Õpin oma vigadest.	1	2	3	4
Olen avatud ja valmis uusi asju kogema-õppima.	1	2	3	4
Tulen toime pingeliste perioodidega.	1	2	3	4
Mulle meeldib inimestega kohtuda ja selle nimel tegutseda.	1	2	3	4
Ma ei karda võõrastelt inimestelt nõu küsida.	1	2	3	4
Olen valmis oma mõtte- ja käitumisviise küsimärgi alla seadma.	1	2	3	4

Kui su vastus oli enamasti nr 1: Kõige mõistlikum on osaleda esialgu rahvusvahelises projektides Eestis. Pean lihtsalt enesekindlam olema.
 Kui su vastus oli enamasti nr 2: Mul on palju kasulikke oskusi, mida saaksin endaga kaasa võtta.
 Kui su vastus oli enamasti nr 3: Olen välismaal elamiseks üsna valmis.
 Kui su vastus oli enamasti nr 4: Mida ma veel pean? Asjad kokku ja minke!

Reisidokumendid korda!

Tekst: Politsei- ja Piirivalveamet

Isikut tõendav dokument on üks olulisemaid dokumente inimese elus, sellega saab nii kodumaal kui ka teistes riikides tõendada oma isikut ja teha vajalikke toiminguid.

ID-kaart ja pass on riigi garantiiga isikut tõendavad dokumendid. Riik tagab, et kõik inimese andmed dokumendil on õiged. Samuti on tagatud, et dokumendi väljavahetamisel antakse uus dokument ikka sellelesamale isikule. Kehtivusaja lõppedes ei saa dokumenti enam kasutada ning tuleb taotleda uus. Dokumente ei tohi muuta ega teisele kasutamiseks anda – väärkasutamine põhjustab ebaseadmisega seotud dokumentide omanikule. Väärkasutajat saab kriminaalkorras karistada.

Väärteo eest ja kriminaalkorras määratud karistused kajastuvad karistusregistris. Paljudes riikides on viisa taotlemiseks või kooli õppima asumiseks vaja esitada väljavõte karistusregistrist. Nii võibki ootamatult ilmned, et kunagi tehtud mõtlematu tegu tõmbab tulevikuplaneerimisele kriipsu peale.

Pärast kooli lõpetamist on valikuid palju: soovite minna välismaale õppima või töötama või aja maha võtta ja lihtsalt reisida.

Selleks on vaja reisidokumente (pass või ID-kaart, olenevalt riigist, kuhu soov minna) ja need peavad kehtima kogu plaanitava reisi või Eestist eemal viibimise vältel. Seetõttu tuleb kontrollida enne Eestis lahkumist aegsasti oma reisidokumentide kehtivust.

Eesti kodaniku jaoks võib välisriigid jagada kolmeks:

- 1) Euroopa Liidu (EL) liikmesriigid ja Euroopa Majanduspiirkonna riigid.

EL-is võib Eesti kodanik viibida ID-kaardi või passi alusel kuni 3 kuud. Juhul, kui Eesti kodanik soovib EL liikmesriiki elama, tööle või õppima asuda või seal tööd otsida, peab ta enda riigis viibimise registreerima. Registreerimiseks tuleb pöörduda kohaliku pädevasse ametiasutusse

mitte hiljem kui 3 kuu möödudes riiki sisenemise päevast arvates:

- 2) viisavabad riigid, kuhu reisimiseks peab kaasas olema kindlasti **pass**;
- 3) viisariigid, kuhu reisimiseks peab olema kehtivale **passile lisaks ka viisa**.

Viisavaba viibimisaeg või viisa kehtivusaeg ja selle liigid on riigiti erinevad.

Meeles tuleb pidada, et viisavaba viibimisaega, viisa kehtivusaega või muud seaduslikku alust, mille põhjal riigis viibitakse, ei tohi ületada, kui ei soovi muutuda illegaalsiks. Illegaalselt riigis viibimine on karistatav. Illegaalidele kehtivad just selle riigi seadused, kus parasjagu viibitakse, ja seadused on riigiti äärmiselt erinevad. Karistuseks võib olla ettekirjutus riigist lahkumiseks, rahatrapp. Kohaldatakse ka kinnipidamist kuni trahvisumma on makstud, maalt väljasaatmist, riiki sisenemise keeldu, vanglakaristust jne. Kui passis on viisarēžiimi rikkumise tempel, ei anna sellise passi omanikule tõenäoliselt ükski muu riik viisat.

Lisainfo Eesti välisministeeriumi kodulehelt www.vm.ee/?q=reisi-ja-konsulaarinfo

Välismaal olles hoidke oma reisidokumente hooliga. Reisidokumendi kaitsmine võib põhjustada suurt aja- ja rahakulu – ainuüksi välisesinduseni võib olla sadu või isegi tuhandeid kilomeetreid. ID-kaardi kaotus muudab keerukamaks (või võimatuks) juurdepääsu e-teenustele, mida olete harjunud kasutama.

Kaotatud reisidokumendi korral väljastab Eesti välisesindus tagasipöördumistunnistuse, millega on võimalik Eestisse naasta. Kuid pooleliolevat reisi sellega jätkata ei saa. Kui viibite riigis, kus Eestil välisesindust ei ole, saate abi mõnelt teiselt EL liikmesriigi välisesinduselt. Arvestada tuleb kindlasti sellega, et välisesinduste teenused on tasulised.

Politsei- ja Piirivalveameti infotelefon 612 3000 (tööpäeviti 8.00-18.00) teenindus@politsei.ee

Välisministeeriumi infotelefon 637 7000 (24 h) või +372 53 01 9999 (24 h) vminfo@vm.ee

Välismaale ülikooli!

dream!

FOUNDATION

www.dreamfoundation.eu

17+ **55+** **4000+**
RIIKI ÜLIKOOI ERIALA

1
online-
avaldus

Miks minna välismaale koos Dream Foundationiga?

1. Lihtne veebipõhine kandideerimine
2. Tipptasemel ülikoolid ja põnevad erialad
3. Tasuta konsultatsioonid ja praktilised seminarid
4. Lai välistudengite võrgustik, kellelt nõu küsida
5. Ametlik Cambridge ESOL ning TESA eksamikeskus Eestis

www.dreamfoundation.eu

Kuidas kandideerida?

1. Vali sobiv eriala
2. Täida *online*-avaldus
3. Soorita keelett

Miks teha CAE inglise keele eksam?

1. Üle maailma tunnustatud inglise keele eksam
2. Võimalik saada B2, C1 või C2 taseme sertifikaat, mis kehtib kogu elu
3. Lühike eksamile registreerimise tähtaeg
4. Õppematerjalid iseseisvaks valmistumiseks
5. Tulemused 2 nädalaga

www.cae.ee

Tule tasuta konsultatsioonile!

estonia@dreamfoundation.eu

www.dreamfoundation.eu

Õppima Ameerikasse? Suurepärane mõte!

Igal aastal õpib USA ülikoolides sadu eestlasti. Ka sina võid olla üks nendest! Julge unistada ja mõelda suurelt!

Eha Teder.

Põhja-Ameerika ülikoolide teabekeskuse juhataja

„Minu peamine põhjus USAsse tulekul oli, et ülikoolid võimaldavad paralleelselt hariduse omandamisele ka väga kõrgel tasemel spordi tegemist. Siin omab koolisport teistsugust tähtsust, kui kuskil mujal maailmas ning mitmetest ülikoolisportlastest saavad hiljem professionaalsed sportlased.“ (Joonas, Alma Kolledž, 2015).

„USAs – eriti MITs – avaneb tudengile väga palju erinevaid võimalusi – suurimaks katsumiseks ongi see, mis tegemata jätta. Poleks ma MITsse kandideerinud, poleks ma ilmselt kunagi Nobeli preemia laureaadi keemilooengus istunud.“ (Kristijan Eerik, MIT 2014).

USA kõrgharidussüsteemi peamised märksõnad on paindlikkus ja suur akadeemiline vabadus. Rõhk on iseseisval töö, aktiivsel osalemisel ning julgel pealehakkamisel.

USA ülikoolides kestab bakalaureuseõpe neli aastat ning rõhk on *liberal arts* süsteemil. *Liberal Arts College*’i või sarnase suunitlusega ülikoolide tudengid võtavad esimestel aastatel üldisi aineid humanitaar-, sotsiaal- ja täppiseaduste valdkonnast ning otsustavad alles teise õppeaasta lõpus, millisele erialale nad spetsialiseeruda soovivad.

USA ülikoolid pakuvad rahvusvahelistele tudengitele märkimisväärset finantsabi! Stipendiumid võivad ulatuda mõnest tuhandest dollarist täisstipendiumideni õppemaksu ja elamiskulude katmiseks. Oma bakalaureuseõpinguid on võimalik rahastada ka spordistipendiumi abil.

USAsse õppimameinekuks tuleks tegutseda hakata aasta-poolteist enne õpingute alustamist. Seda eriti juhul, kui soovid astuda väga nimekasse ülikooli või vajad suurt rahalist abi. Kuid bakalaureusetasemel õpinguid võib alustada ka *Community College*’s (2-aastase õppeajaga kolledž), kuhu sisseastumine on oluliselt lihtsam ja õppemaksud

märkimisväärselt madalamad. Üleminek kolmandale kursusele ülikooli on väga kergesti teostatav.

Üheks kandideerimisnõudeks on rahvusvaheliste testide tegemine. Ehk oled sa juba kuulnud inglise keele testist TOEFL? Tegemist on internetipõhise testiga, kus on nii kuulamis-, lugemis-, kirjutamis- kui ka rääkimisülesanded. TOEFL testiga saab asendada ka inglise keele riigieksamit ja ta on tunnustatud kõigis maailma riikides, mitte ainult USAs. Seega – üks test avab sulle tõesti uke maailma! SAT (*Scholastic Aptitude Test*) ja ACT (*American College Testing*) on akadeemilise taseme testid bakalaureuseõppesse astujatele. On olemas ka SAT ainetestid bioloogias, ajaloos, füüsikas, matemaatikas jne.

Oluline on, et alustaksid ka testideks ettevalmistumist varakult. Nii Tallinnas kui Tartus pakuvad teabekeskused huvilistele erinevaid ettevalmistusvõimalusi õpikute laenutusest kuni põhjalike kursusteni.

Kui sa unistad USAs õppimisest, siis tegutse julgelt! Välismaale õppimameinek ei ole nii keeruline, kui esialgu tundub. Ära pelga kandideerimast ja oma unistusi ellu viimast!

Põhja-Ameerika ülikoolide teabekeskus

Tallinna Tehnikaülikool

Ehitajate tee 5, III-208

Tel 6203543; 6203546

educationUSA@ttu.ee, <http://www.eac.ttu.ee>

FB: Education USA Tallinn

Tartu Ülikooli Raamatukogu

W. Struve 1-355

Tartu 50091

Tel 737 5714

educationUSA@ut.ee

<http://www.ut.ee/ameerika>

See ei ole lõpp, vaid uus algus

Kui kõikide su pingutuste kiuste juhtub, et sa ei saa kohe pärast gümnaasiumi lõppu ülikooli või kutsekooli sisse, ei ole see sugugi maailma lõpp. Ka see võib olla millegi toreда algus. Kõik sõltub sinust endast.

Kui terve suguvõsa küsib kord nädalas, kuhu kooli sa edasi õppima lähed ja kas said juba sisse, võib õppeasutuse ukse taha jäämine väga traagiline tunduda. Tegelikult pole aga keegi öelnud, et edasi õppima tuleb minna kohe pärast gümnaasiumi lõpetamist. Vastupidi – nii mõnegi ülikooli vastuvõtukomisjoni liikmed on öelnud, et rõõm on vestelda pisut vanemate ja elukogenumate sisseastujatega, kes teavad palju paremini, mida ja miks nad õppida tahavad.

Ära lase ennast kõigutada teiste ootustest – tegemist on ikkagi sinu elu ja sinu tulevikuga, seega on sul õigus ise otsustada ja soovi korral mõtlemisaega võtta. Muidugi käib eneseuhkuse pihta, kui mõtlemisaeg pingereas madalale jäämisega peale sunnitakse, aga ka selle löögi saab enda kasuks pöörata.

Võimalusi on palju

Millest siis alustada, kui kutsekooli või ülikooli uksest suletuks jääd? Valikuvõimalusi on ka sellisel juhul usumatult palju.

Euroopa Vabatahtlik Teenistus on väga arendav ja siltaringi laiendav valik. Selle kaudu saavad 18-30aastased noored minna 2-12 kuuks välisriiki elama ja vabatahtlikku tööd tegema. Tänu sellele, et on olemas organisatsiooni Euroopa Noored Eesti büroo, on see üsna lihtne ning sugugi mitte kulukas!

Töö on mittetulunduslik, selle eest ei saa palka sina ega sinu töö pealt rahalist tulu keegi teine. Valdkond, kuhu tööle asud, on sinu enda valida (laste ja noortega tegelemisest keskkonnakaitsealase tegevuseni).

Vabatahtliku töö täpne sisu sõltub vastuvõtva orga-

nisatsiooni tegevusest ning vabatahtliku huvidest ja võimetest. Elamise ja muude kulude pärast pole vaja muret tunda, selle katab programm Euroopa Noored, kohaliku elu nautimiseks ja isiklikeks vajadusteks on ette nähtud taskurahagi. Sinu asi on ammutada valitud valdkonnas töökogemust, süüvida kohalikku kultuuri, saada uusi sõpru, keel suhu ja avaram maailmapilt.

Rohkem infot:

Euroopa Noored (<http://euroopa.noored.ee>),

AIESEC (www.aiesec.ee),

GLEN (www.terveilm.ee/glen/),

Vabatahtlike värv (www.vabatahtlikud.ee).

Õppida saab mitut moodi

Muidugi võid endale ka lihtsalt mõne töökoha otsida. Omal käel välismaale minek on riskantsem ja keerulisem, seega on mõistlikum tõist elu kõigepealt Eestis proovida.

Ükskõik millise töökoha leiad, mingis mõttes arendab see sind kindlasti, võib-olla annab ka kasulikke kontakte. Samuti saad juba ainuüksi selle põhjal, kas leitud töö sulle meeldib või ei, teha järeldusi, mis amet sulle kõige paremini sobib ning mis erialal hiljem haridus omandada.

Ka siis, kui otsustad kohe tööle minna, ei tasu õppimisest loobuda. Pealegi ei tähenda õppimine ainult kutsekoolis või ülikoolis hariduse ja diplomi omandamist. Õppida saab ka kõrgkoolis vaid üksikuid aineid võttes, mõnes huviringis osaledes, keeltekoolis ning lihtsalt iseseisvalt raamatuid lugedes.

Õppimisvõimalused on tihti tasuta, aga enda harimine on üks paremaid võimalikke investeringuid. Kui raha üldse pole, leidub tasuta võimalusi kas või raamatukogude näol.

Kutse- ja ülikoolides pakutavate kursuste kohta leiad infot koolide kodulehekülgedelt, koolituste ja huvihariduse kohta ajalehtedest ja internetist (www.kultuur.ee, www.tark.ee).

Nendes koolides saad edasi õppida!

EEKBKL KÕRGEM USUTEADUSLIK SEMINAR

Annemõisa 8, Tartu, tel 744 6631
www.kus.tartu.ee; semin.ar@kus.tartu.ee

EESTI ETTEVÕTLUSKÕRGGKOL MAINOR

Suur-Sõjamäe 10a, Tallinn, tel 610 1928
www.eek.ee; eek@eek.ee
 Vaata, milline eriala SULLE sobib:

EESTI HOTELLI- JA TURISMIKÕRGGKOL

Puuvilla 19, Tallinn, tel 668 8707
www.ehte.ee; ehte@ehte.ee
[facebook.com/ehte.ee](https://www.facebook.com/ehte.ee)

KUTSEÕPE KESKHARIDUSE BAASIL

Hotelliteenindus
 Toitlustusteenindus
 Reisikorraldus

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE (PÄEVANE JA KAUGÕPE)

Hotellimajandus
Hotel Management (inglise keeles)
 Toitlustusteenuste korraldus
 Reisikorraldus

EELK USUTEADUSE INSTITUUT

Pühavaimu 6, Tallinn, tel 611 7400
ui.eelk.ee; ui@eelk.ee

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

Usuteadus

MAGISTRIÕPE

Usuteadus
 Kristlik kultuurilugu

EESTI INFOTEHNOLOOGIA KOLLEDŽ

Raja 4C, Tallinn, tel 628 5830
www.itcollege.ee
info@itcollege.ee; Skype: vastuvott_itcollege

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

PÄEVAÕPE JA KAUGÕPE
 IT süsteemide administreerimine
 IT süsteemide arendus

ÕHTUÕPE

Infosüsteemide analüüs

EESTI LENNUAKADEEMIA

Lennu 40, Reola küla, Tartumaa, tel 744 8100
www.lennuakadeemia.ee; eava@eava.ee

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

Lennuliiklusteenindus
 Lennunduse side- ja navigatsioonisüsteemide käitamine
 Õhusõiduki juhtimine
 Lennundusettevõtte käitamine
 Õhusõiduki ehitus ja hooldus

EESTI KUNSTIAKADEEMIA

www.artun.ee

EESTI MUUSIKA- JA TEATRIAKADEEMIA

Rävala pst 16, Tallinn, tel 667 5700
www.ema.edu.ee; www.lavakas.ee;
ema@ema.edu.ee

BAKALAUREUSEÕPPE ÕPPEKAVAD

MUUSIKA INTERPRETATSIOON

Spetsialiseerumised: klaver, klavessiin, orel, viiul, altviul, tšello, kontrabass, harf, klassikaline kitarr, flööt, oboe, klarnet, fagott, saksofon, metsasarv, trompet, tromboon, tuuba, löökpillid, akordion, kannel, laul, koordireerimine

HELILOOMING JA ELEKTRONMUUSIKA

Spetsialiseerumised: helilooming, helirežiin, elektroakustiline looming, audiovisuaalne looming

INSTRUMENTAALPEDAGOOGIKA

Spetsialiseerumised: kannel, akordion, klaver, klavessiin, plokkflööt, viiul, altviul, tšello, klassikaline kitarr, flööt, oboe, klarnet, fagott,

saksofon, metsasarv, trompet, tromboon

MUUSIKAPEDAGOOGIKA

MUUSIKATEADUS

JAZZMUUSIKA

Spetsialiseerumised: laul, klahvpillid, kitarr, löökpillid, bass, saksofon, viiul, trompet, tromboon, flööt

PÄRIMUSMUUSIKA

LAVAKUNST

Spetsialiseerumised:
näitleja, lavastaja, dramaturg

EESTI METODISTI KIRIKU TEOLOOGILINE SEMINAR

Narva mnt 51, Tallinn, tel 668 8467
www.emkts.ee; seminar@emkts.ee

DOKUMENTIDE VASTUVÕTT

26. juuni - 4. juuli 2014 päeva- ja õhtuõppe õppekavadele
10. - 16. september 2014 kaugõppe õppekavadele

IT SÜSTEEMIDE ADMINISTREERIMINE IT SÜSTEEMIDE ARENDUS INFOSÜSTEEMIDE ANALÜÜS

The Estonian Information Technology College

Eesti Infotehnoloogia Kollidž
Info@itcollege.ee

RAJA 4C, 12616 TALLINN
WWW.ITCOLLEGE.EE

EESTI MAAÜLIKOO

Kreutzwaldi 1, Tartu, tel 731 3048
www.emu.ee; vastuv@emu.ee

BAKALAUREUSEÕPE

MAJANDUS- JA SOTSIAALINSTITUUT

MAAMAJANDUSLIK ETTEVÕTLUS JA
 FINANTSJUHTIMINE*

METSANDUS- JA MAAEHITUSINSTITUUT

METSANDUS

Metsamajandus

Metsatööstus

LOODUSVARADE KASUTAMINE JA KAITSE

GEOMAATIKA

Geodeesia

Maakorraldus ja kinnisvara planeerimine

PÕLLUMAJANDUS- JA KESKKONNAINSTITUUT

AIANDUS

PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TOOTMINE JA
 TURUSTAMINE

KESKKONNAKAITSE

KESKKONNAPLANEERIMINE JA

MAASTIKUKUJUNDUS

VEE JA MAISMAA ÖKOSÜSTEEMIDE

RAKENDUSBIOLOOGIA

LOODUSTURISM

TEHNIKAINSTITUUT

TEHNIKA JA TEHNOLOOGIA

Energiakasutus*

Ergonoomika

Tootmistehnika

VETERINAARMEDITSIINI JA LOOMAKASVATUSE INSTITUUT

LOOMAKASVATUSAADUSTE TOOTMINE

Kalakasvatus

Loomakasvatus

TOIDUAINETE TEHNOLOOGIA

LOOMAAARSTIÕPE JA

EHITUSINSENERIÕPE (INTEGREERITUD ÕPE)

METSANDUS- JA MAAEHITUSINSTITUUT

MAAEHITUS

VEEMAJANDUS

VETERINAARMEDITSIINI JA LOOMAKASVATUSE INSTITUUT

VETERINAARMEDITSIIN

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

TARTU TEHNIKAKOLLEDŽ

TEHNOTROONIKA

Elektroonika

Mehaanika

*võimalik õppida ka kaugõppes

EESTI MEREKADEEMIA

Kopli 101, Tallinn, tel 613 5500

www.emara.ee; eesti.mereakadeemia@emara.ee

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

Sadamamajandus ja meretranspordi juhtimine

Veeteede ohutuse korraldamine ja haldamine

Kalapüügi ja –käitlemise tehnoloogia

Tüürimees

Laeva jõuseadmed (võimalik spetsialiseerumine
 laevaremondi erialale)

Külmutusseadmed

KUTSEÕPE

KUTSEKESKHARIDUSÕPE VÕI KUTSEÕPE

KESKHARIDUSE BAASIL

Laevajuht III

Laevamehaanik III

KUTSEÕPE PÕHIHARIDUSE NÕUDETA

vahimadrus, avamerekalur (tase II),

laeva külmutusseadmete masinist,

laevamotorist, laevaelektrik,

siseveelaeva laevajuht

HAAPSALU KUTSEHARIDUSKESKUS

Ehitajate tee 3, Uuemõisa, Läänemaa,

tel 666 1740

www.hkhk.edu.ee; kool@hkhk.edu.ee

ESTONIAN BUSINESS SCHOOL

Lauteri 3, Tallinn, tel 665 1325
www.ebs.ee; ebs@ebs.ee

BAKALAUREUSEÕPE

RAHVUSVAHELINE ÄRIJUHTIMINE

Spetsialiseerumised:
 Turundus ja kommunikatsioon
 Ettevõtlusrahandus
 Teenusmajanduse korraldus

ETTEVÕTLUS JA ÄRIJUHTIMINE

Valikmoodulid:
 Loomettevõtlus
 Müük
 Kinnisvara

VÕÕRKEELED JA ÄRIKORRALDUS

Spetsialiseerumised:
 Hotelli vastuvõtt ja konverentsikorraldus
 Turundus ja kommunikatsioon
 Teenusmajanduse korraldus

EUROAKADEEMIA

Mustamäe tee 4, Tallinn, tel 611 5801
www.euroakadeemia.ee;
info@euroakadeemia.ee

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

Ärijuhtimine
 Tõlkija
 Keskkonnakaitse spetsialist
 Sisearhitektuur
 Moedisain
 Rahvusvahelised suhted

MAGISTRIOPE

Majandus ja ärijuhtimine
 Keskkonnakaitse
 Regionaalsed rahvusvahelised uuringud

IDA-VIRUMAA KUTSEHARIDUSKESKUS

Kutse 13, Jõhvi, tel 332 0384
www.ivkhk.ee; info@ivkhk.ee

HIUMAA AMETIKOOL

Suuremõisa, Pühalepa vald, Hiiumaa,
 tel 469 4391, hiiumaa.ametikool@hak.edu.ee
www.hak.edu.ee

Floristika
 Maastikuehitus
 Puit- ja kiviehitiste restaureerimine
 Savikrohvi meister
 Keskkonnakaitse
 Väikesadama spetsialist
 Bussijuht
 Metsamajandus (raietööline)
 Väikeettevõtlus

JÄRVAMAA KUTSEHARIDUSKESKUS

Tallinna 46, Paide, tel 525 3736
www.jkhk.ee; kool@jkhk.ee

HIUMAA AMETIKOOL
www.hak.edu.ee

KAS TAHAD SAADA PROFESSIONAALIKS?
 Alusta Hiiumaa Ametikoolist

ERIAALAD 2014

Floristika
 Maastikuehitus
 Puit- ja kiviehitiste restaureerimine
 Savikrohvi meister
 Keskkonnakaitse
 Väikesadama spetsialist
 Bussijuht
 Metsamajandus (raietööline)
 Väikeettevõtlus

Dokumente võtame vastu 25. juunist kuni 22. augustini.
 Suuremõisa, Pühalepa vald, Hiiumaa, 92302, 46 94 391, 56 47 1544

ILURAVI RAHVUSVAHELINE ERAKOOL

Sõpruse pst 2, 3.korrus, Tartu, tel 748 0202
www.ilukool.ee; ilu.kool@neti.ee

KUTSEÕPE KESKHARIDUSE BAASIL

Kosmeetik
 Juuksur

KUTSEÕPE

Kosmeetiku intensiivkursus
 Juuksuri intensiivkursus

KURSUSED JA KOOLITUSED

KAITSEVÄE ÜHENDATUD ÕPPE- ASUTUSED KÕRGEM SÕJAKOOL

Riia 12, Tartu, tel 717 6131
www.sojakool.ee; sojakool@mil.ee

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

Sõjaväeline juhtimine maa-, mere- või õhuväes

TÄIENDÕPE

Maa-, mere- või õhuväe ohvitseriks

MAGISTRIOPE

Sõjaväeline juhtimine

KEHTNA MAJANDUS- JA TEHNOLOGIAKOOL

Kooli 1, Kehtna, Raplamaa, tel 487 5246
www.kehtna.edu.ee;
kehtnamtk@kehtna.edu.ee

KURESSAARE AMETIKOOL

Kohtu 22, Kuressaare, tel 452 4600
www.ametikool.ee; info@ametikool.ee

LÄÄNE-VIRU RAKENDUSKÕRGOOL

Mõdriku, Lääne-Virumaa, tel 329 5950
www.lvrkk.ee; info@modriku.edu.ee

LUUA METSANDUSKOOL

Palamuse vald, Jõgeva maakond, tel 776 2111
www.luua.edu.ee; info@luua.ee

Metsandus
 Aiandus
 Turism

M.I. MASSAAŽIKOOL

Mustamäe tee 59, Tallinn,
 tel 664 6190, 664 6191
www.massaaž.ee; info@massaaž.ee

KUTSEÕPE, SPETSIALISEERUMINE TÄIENDKOOLITUS

NARVA KUTSEÕPPEKESKUS

Kreenholmi 45, Narva, tel 356 9344
www.nvtc.ee; nvtc@nvtc.ee

OLUSTVERE TEENINDUS- JA MAAMAJANDUSKOOL

Olustvere, Viljandimaa, tel 437 4244
olustvere.edu.ee; kool@olustvere.edu.ee

PÕLTSAMAA AMETIKOOL

Põltsamaa vald, Jõgevamaa, Väike-Kamari küla
 tel 776 8888; 776 8889
www.pkpk.ee; kool@pkpk.ee

KESKHARIDUSE BAASIL

Puit- ja kiviehitiste restauraator
 Sõiduautotehnik
 Sõiduautohooldaja
 Puitkonstruktsioonide ehitaja
 Ehitusviimistleja
 Põllumajandustöötaja
 Müügi korraldus
 Müügikonsultant
 Kelner-baarmen
 Hooldustöötaja

PÄRNUMAA KUTSEHARIDUSKESKUS

Niidupargi tn 8//12. Pärnu, tel 442 7883; 445 9465
www.hariduskeskus.ee;
parnumaa@hariduskeskus.ee

KUTSEÕPE KESKHARIDUSE BAASIL (4. JA 5. TASEME KUTSEÕPE)

Arvutid ja arvutivõrgud (õppesessioonid / tsükliõpe)
 Ehitusviimistlus
 Hotelliteenindus
 Müügikorraldus
 Ärikorraldus
 Väikeettevõtlus (õppesessioonid / tsükliõpe)
 Majandusarvestus ja maksundus (õppetöö õppesessioonidena)
 Puidupingitööline (CNC masina operaator)
 Juuksur
 Kosmeetik (spaateenindaja lisaoskusega)
 Rätsepatöö
 Sekretäritöö
 Hooldustöötaja (õppetöö õppesessioonidena)

PÄRNU SAKSA TEHNOLOOGIAKOOL

Jalaka 8, Pärnu, tel 442 0480
www.saksatk.ee

RÄPINA AIANDUSKOOL

Pargi 32, Räpina, tel 533 63 600
www.aianduskool.ee; kool@aianduskool.ee
facebook.com/aianduskool

Aiandus
 Maastikuehitus
 Floristika
 Keskonnakaitse
 Tekstiilitöö
 Võimalik ka sessioonõpe (tasuta),
 sh osalise õppetööga Tallinnas

Põltsamaa Ametikool

VASTUVÕTT KESKHARIDUSE BAASIL:

- ❖ **Puit- ja kivehitiste restauraator** (õppeaeg 2 aastat)
- ❖ **Sõiduautotehnik** (õppeaeg 2 aastat)
- ❖ **Sõiduautohooldaja** (õppeaeg 1 aastat)
- ❖ **Puitkonstruktsioonide ehitaja** (õppeaeg 2 aastat)
- ❖ **Ehitusviimistleja** (õppeaeg 2 aastat)
- ❖ **Põllumajandustöötaja** (õppeaeg 2 aastat)
- ❖ **Müügikorraldus** (1 aasta (müüja hariduse olemasolul) või 2 aastat (selle puudumisel))
- ❖ **Müügikonsultant** (õppeaeg 0,5 aastat)
- ❖ **Kelner-baarmen** (õppeaeg 1 aasta)
- ❖ **Hooldustöötaja** (2 aastane sessioonõpe, paindlik õppekava ka töönimesele)

Uus kaasaegne praktikakorpus. Täiskasvanute täiend- ja ümberõpe. Võimalus omandada erinevate kateooriate mootorsõidukijahi lubasid. Õpilastele on ühiselamu ja õpilaste toitlustamiseks oma söökla. Vaba aja sisukaks veetmiseks on õpilaste kasutada spordisaal, arvutiklassid, raamatukogu ning võimalus osaleda huviringide töös.

RAKVERE AMETIKOOL

Piiiri 8, Rakvere, 329 5030

www.rak.edu.ee:www.facebook.com/RakvereAmetikool

Infotehnoloogia süsteemide spetsialist

Infotehnoloogia süsteemide spetsialist

Keevitaja (kaitsegaasmetall-kaarkeevitus)

Keevitaja

Koostelukksepp (töökohapõhine õpe)

APJ lehtmatali töötlemispinkide operaator

Mootorsõidukihooldaja

Maalritööde ettevalmistaja

Sõiduautotehnik

Autokeretehnik

Automaaler

Puittoodete viimistleja

Pehme mööbli valmistaja

Tisler

CNC töötlemiskeskuse operaator

Abipagar

Pagar, kondiiter

Palkmajaehitaja

Krohviija

Monteerija

Ehitusviimistlus

Ehitusviimistlus

Ehituspuusepp

Keskkonnatehnika lukksepp

Kivi- ja betoonkonstruktsioonide ehitaja

Hotelliteenindaja

Abikokk

Kokk

Kokk

Toitlustusteenindus

Majutusteenindus

Kelner

Hotelliteenindaja

Logistik

Veoautojuht (vanus al. 21.a.)

**TULE ÕPPIMA
TALLINNA
POLÜTEHNIKUMI!**

Õpilaskodu võimalus
Soodne asukoht Tallinna kesklinnas
Koostööprogrammid mitmete kõrgkoolidega

MEIE ERIALAD:

Telekommunikatsiooniseadmete spetsialist

Multimeedium (veebispetsialist)

Elektroonikaseadmete koostaja

Arvutid ja arvutivõrgud

Trükitehnoloogia

Fotograafia

Automaatik

Elektrik

Tallinna Polütehnikum

NB! Erialanimetustes
võib tulla muudatusi!
Jälgi meie veebilehte:
www.tptlive.ee

Pärnu mnt. 57, Tallinn
tel. 610 3601, info@tptlive.ee

TALLINNA MAJANDUSKOOL

Tammsaare tee 147, Tallinn, tel 650 7862

www.tmk.edu.ee, oppeosakond@tmk.edu.ee**KESKHARIDUSE BAASIL**

Infotööspetsialist

Juristiabi

Kindlustusspetsialist

Kohtuistungisekretär

Kvaliteedispetsialist

Maksuspetsialist

Meediaspetsialist

Pangandus

Personalispetsialist

Projektijuhi assistent

Raamatupidaja

Sekretär

Turunduspetsialist

Väikeettevõtlus

Ärikorraldus

SISEKAITSEAKADEEMIA

Kase 61, Tallinn, tel 696 5644, 513 8295
www.sisekaitse.ee; info@sisekaitse.ee
 vastuvott@list.sisekaitse.ee
www.facebook.com/sisekaitseakadeemia;

KÕRGHARIDUSÕPE

Korreksioon
 Maksundus ja toll
 Politseiteenistus
 Päästeteenistus

KUTSEÕPE

Päästja
 Päästekorraldaja
 Päästespetsialist
 Vanglaametnik
 Politseiametnik
 Piirivalvur

MAGISTRIOPE

Sisejulgeoleku magistriope
 Ärijuhtimine (koostöös Tartu Ülikooliga)
 ÕPPIMISVÕIMALUSI PAKUVAD NELI KOLLEDŽIT

FINANTSKOLLEDŽ

JUSTIITSKOLLEDŽ

POLITSEI- JA PIIRIVALVEKOLLEDŽ

PÄÄSTEKOLLEDŽ

STOCKHOLM SCHOOL OF ECONOMICS IN RIGA

Strelnieku iela 4A, Riga, Latvia,
 tel. +371 6701 5800
www.sseriga.edu;
admission@sseriga.edu

BAKALAUREUSEÕPE

Majandus
 Ärindus
 Bakalaureusekraad 3 aastaga, ingliskeelne õpe,
 rahvusvaheline keskkond

TALLINNA LASNAMÄE MEHAANIKAKOOL

Uuslinna 10, Tallinn, tel 636 0133
www.tlmk.ee; kool@tlmk.ee

TALLINNA POLÜTEHNIKUM

Pärnu mnt 57, Tallinn, tel 610 3601
www.tptlive.ee; info@tptlive.ee

Elektrik
 Automaatik
 Telekommunikatsiooniseadmete spetsialist
 Elektroonikaseadmete koostaja
 Arvutid ja arvutivõrgud
 Multimeedium (veebispetsialist)
 Trükitehnoloogia
 Fotograafia

Tallinna
 Teeninduskool
www.teeninduskool.ee

Keskhariduse baasil

- Kokk
- Kondiiter
- Hotelliteenindus
- Müügiesindaja (õppetöö koolis ühel päeval nädalas)
- Müügikonsultant (õppetöö koolis ühel päeval nädalas)

Töökohapõhine õpe keskhariduse baasil

- Müügikorraldus
- Toiduainete tehnoloogia (neile, kel on läbitud pagar-kondiitri või kondiitri õppekava)
- Vanemkelner (neile, kel on kelner IV kutsetunnistus või vastavad pädevused)

Lahtiste uste päev 20.03.2014

Tule ja tutvu Tallinna Teeninduskooliga!

Majaka 2, Tallinn 11412 tel 605 3108
info@teeninduskool.ee

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOO

Ehitajate tee 5, Tallinn, tel 620 3504
www.vastuvott.ttu.ee; vastuvott@ttu.ee
www.ttu.ee

BAKALAUREUSE-, INSENERI- JA RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

EHITUSTEADUSKOND

Arhitektuur
 Keskkonnatehnika
 Logistika
 Transpordiehitus
 Tööstus- ja tsiviilehitus

ENERGEETIKATEADUSKOND

Elektrotehnika
 Elektroenergeetika
 Geotehnoloogia

INFOTEHNOLOOGIA TEADUSKOND

Arvutisüsteemid
 Elektroonika ja telekommunikatsioon
 Informaatika
 Äriinfotehnoloogia

KEEMIA- JA MATERJALITEADUSKOND

Keemia- ja keskkonnakaitse tehnoloogia
 Puidu- ja tekstiilitehnoloogia
 Toidutehnika ja tootarendus

MAJANDUSTEADUSKOND

Avaliku sektori majandus
 Ärindus
 Rahvusvahelised suhted (ingl.k)
 Rahvusvaheline ärikorraldus (ingl.k)

MATEMAATIKA-LOODUSTEADUSKOND

Geenitehnoloogia
 Rakenduskeemia ja biotehnoloogia
 Tehniline füüsika
 Maa-teadused

MEHAANIKA TEADUSKOND

Mehhatroonika
 Soojusenergeetika
 Tootarendus ja tootmistehnika
 Integreeritud tehnoloogiad (ingl.k) UUS!

SOTSIAALTEADUSKOND

Avalik haldus
 Halduskorraldus ja personalitöö organisatsioonis
 Õigusteadus (ingl.k)

TTÜ KURESSAARE KOLLEDŽ

Rootsi 7, Kuressaare, tel 453 9145
www.ttu.ee/kuressaare; kuressaare@ttu.ee

RAKENDUSKÕRGHARIDUS

Turismi- ja toitlustuskorraldus
 Väikeettevõtlus
 Väikelaevaehitus

TTÜ TALLINNA KOLLEDŽ

Tõnismägi 14, Tallinn, tel 627 2686
www.ttu.ee/asutused/tallinna-kolledz; tk@ttu.ee

Kinnisvara korrashoid
 Maastikuarhitektuur
 Majandusarvestus
 Rahvusvaheline majandus ja ärikorraldus

TTÜ TARTU KOLLEDŽ

Puiestee 78, Tartu, tel 620 4800
www.ttu.ee/tartu-kolledz; nt@ttu.ee

INSENERIÕPE

Ehitiste restaureerimine
 Ehitiste projekteerimine ja arhitektuur
 Materjalide taaskasutus ja ettevõtte juhtimine

BAKALAUREUSE- JA MAGISTRIÕPE

Tööstusökoloogia

TTÜ VIRUMAA KOLLEDŽ

Järveküla tee 75, Kohtla-Järve, tel 336 3920
www.ttu.ee/virumaa-kolledz; vk@ttu.ee

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

Energiatehnika
 Hoonete ehitus
 Kütuste tehnoloogia
 Masinaehitustehnoloogia
 Rakendusinfotehnoloogia
 Tootmise automatiseerimine

TALLINNA TEHNIKAKÕRGMKOO

Pärnu mnt 62, Tallinn, tel 666 4569
www.ttkk.ee; vastuvott@tktk.ee

RAKENDUSKÕRGMKOO

ARHITEKTUURI JA KESKKONNATEHNIKA

TEADUSKOND

Rakendusarhitektuur

Tehnoloogiline

EHITUSTEADUSKOND

Hoonete ehitus

Rakendusgeodeesia

Teedehitus

MEHAANIKATEADUSKOND

Elektritehnika

Masinaehitus

Tehnomaterjalid ja turundus

RÕIVA- JA TEKSTIILITEADUSKOND

Rõiva- ja tekstiiliala ressursikorraldus

Rõivaste tehniline disain ja tehnoloogia

TRANSPORDITEADUSKOND

Autotehnika

Raudteetehnika

Transport ja logistika

TALLINNA TRANSPORDIKOOL

Tehnika 18, Tallinn, tel 697 9040
www.trk.ee

TALLINNA TÖÖSTUSHARIDUSKESKUS

Sõpruse pst 182, Tallinn, tel 654 2833
www.tthk.ee; info@tthk.ee

TALLINNA TEENINDUSKOOL

Majaka 2, Tallinn, tel 605 3108
www.teeninduskool.ee;
 info@teeninduskool.ee

KUTSEÕPE KESKHARIDUSE BAASIL

Kokk

Kondiiter

Hotelliteenindus

Müügiesindaja

Müügikonsultant

TÖÖKOHA PÕHINE ÕPE KESKHARIDUSE BAASIL

Müügikrallus

Toiduainete tehnoloogia

Vanemkelner

TALLINNA TERVISHOUI KÕRGMKOO

TALLINNA
TERVISHOUI
KÕRGMKOO

Rakenduskõrgharidusõpe

Farmatseut
 Hambatehnika
 Tegevusterapeut
 Tervisedendus
 Optometrist
 Õe põhiõpe
 Ämmaemand

Kutseõppe tasemeõpe

Hooldustöötaja
 Erakorralise
 meditsiini tehnik
 Lapsehoidja
 Massaaži eriala

Avatud uste päev
 20. märts 2014

www.ttk.ee

Lisa meid
 sõprade hulka
 Facebookis

TALLINNA ÜLIKOOL

Narva mnt 25, Tallinn, tel 640 9135
www.tlu.ee/vastuvott; vastuvott@tlu.ee

BAKALAUREUSEÕPE

HARIDUSTEADUSED

Alushariduse pedagoog
 Andragoogika
 Eripedagoogika
 Klassiõpetaja
 Kutsepedagoogika
 Pedagoogika (humanitaarteaduste suund)
 Pedagoogika (loodusteaduste suund)
 Tööõpetus

HUMANITAARTEADUSED

Ajalugu
 Antropoloogia
 Eesti filoloogia
 Eesti keel kui teine keel ja eesti kultuur
 Filosoofia
 Inglise keel ja kultuur
 Kultuuriteadus
 Lähis-Ida ja Aasia kultuurilugu
 Referent-toimetaja
 Romaani keeled ja kultuurid
 Saksa keel ja kultuur
 Soome filoloogia
 Vene filoloogia

KUNSTID

Käsitöö ja kodundus
 Koreograafia
 Kunstiõpetus
 Muusika

LOODUSTEADUSED

Biooloogia (kõrvalerialaga)
 Füüsika (kõrvalerialaga)
 Geoökoloogia (kõrvalerialaga)
 Informaatika
 Keskkonnakorraldus
 Matemaatika

SOTSIAALTEADUSED

Ajakirjandus

Haldus- ja ärikorraldus
 Infoteadus
 Psühholoogia (psühholoogia suund)
 Psühholoogia (inimeseõpetuse suund)
 Reklaam ja imagoloogia
 Riigiteadused
 Sotsioloogia
 Suhtekorraldus
 Õigusteadus

TERVISETEADUSED

Kehakultuur
 Rekreatsioonikorraldus
 Sotsiaaltöö

BALTI FILMI- JA MEEDIAKOOL

Meedia (TV/audiovisuaalne meedia)
 Ristmeedia tootmine
 Filmikunst

HAAPSALU KOLLEDŽ

Rakendusinformaatika (multimeedium)
 Käsitöetehnoloogiad ja disain
 Liiklusohutus
 Tervisejuht

KATARIINA KOLLEDŽ

Humanitaarteadused
 Interdistsiplinaarsed humanitaarteadused – *artes liberales*
 Interdistsiplinaarsed sotsiaalteadused – *artes liberales*
 Sotsiaalteadused

TLÜ PEDAGOOGILINE SEMINAR

Noorsootöö

RAKVERE KOLLEDŽ

Alushariduse pedagoog
 Haldus ja ärikorraldus (spetsialiseerumisega
 keskkonnakorraldusele)
 Sotsiaalpedagoogika

TALLINNA TERVISHOIU KÕRGGKOOI

Kännu 67, Tallinn, tel 671 1701
 Lehe 12, Kohtla-Järve
www.ttk.ee; info@ttk.ee

RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE

Farmatseut
 Hambatehnik
 Tegevusterapeut
 Tervisedendus
 Optometrist
 Õe põhiõpe
 Ämmaemand

KUTSEÕPPE TASEMEÕPE

Hooldustöötaja
 Erakorralise meditsiini tehnik
 Lapsehoidja
 Massaaži eriala

TARTU KÕRREM KUNSTIKOOI

Tähe 38b, Tartu, tel 730 9822
www.artcol.ee; artcol@artcol.ee

TARTU TERVISHOIU KÕRGGKOOI

Nooruse 5, Tartu, tel 737 0200
www.nooruse.ee; nooruse@nooruse.ee
www.nooruse.ee/vastuvott

RAKENDUSKÕRGHARIDUS

Õde
 Ämmaemand
 Füsioterapeut
 Bioanalüütik
 Radioloogiatehnik
 Tervisekaitse spetsialist

KUTSEHARIDUS

Hooldustöötaja
 Erakorralise meditsiini tehnik

TALLINNA TEHNIKAKÕRGGKOOI

Riiklik kõrgkool

rakenduskõrgharidus | 13 õppekava

- Arhitektuuri ja keskkonnatehnika teaduskond
- Ehitusteaduskond
- Mehaanikateaduskond
- Röiva- ja tekstiiliteaduskond
- Transporditeaduskond

Lahtiste uste päev **20. märtsil** kell 13:00.
 Vastuvõtt kõrgkooli algab **25. juunil 2014.**

Tule tudengivarjuks!
 Registreeri vastuvott.ttk.ee

Pärnu mnt 62, tel 6664569, www.ttkk.ee

www.facebook.com/tuletallinnatehnikakorgkooli

Tule õpi inseneriks ja arenda Eestit!

TARTU ÜLIKOOL

Ülikooli 18, Tartu, tel 737 5100, 737 5625
www.ut.ee; sisseastumine@ut.ee
www.ut.ee/sisseastumine

BAKALAUREUSEÕPE, RAKENDUSKÕRGHARIDUSÕPE, INTEGREERITUD ÕPE

USUTEADUSKOND

Usuteadus

ÕIGUSTEADUSKOND

Õigusteadus (õppetööga Tartus või Tallinnas)

ARSTITEADUSKOND

Arstiteadus

Hambaarstiteadus

Proviisor

FILOSOOFIATEADUSKOND

Ajalugu

Ajalugu (kunstiajalugu)

Eesti ja soome-ugri keeleteadus

Eesti ja soome-ugri keeleteadus (eesti keel
 mitmekeelses ühiskonnas)

Filosoofia

Kirjandus ja kultuuriteadused

Inglise keel ja kirjandus

Klassikaline filoloogia

Maalikunst

Romanistika (prantsuse keel ja kirjandus)

Romanistika (hispaania keel ja kirjandus)

Saksa keel ja kirjandus

Skandinaavia keeled ja kultuurid (taani keel ja
 kirjandus)

Semiootika ja kultuuriteooria

Vene ja slaavi filoloogia

KEHAKULTUURITEADUSKOND

Füsioteraapia

Kehaline kasvatus ja sport

LOODUS- JA TEHNOLOOGIATEADUSKOND

Arvutitehnika

Bioloogia

Füüsika

Geenitehnoloogia

Geograafia

Geoloogia

Keemia

Keskonnatehnoloogia

Materjaliteadus

Ökoloogia ning elustiku kaitse

MAJANDUSTEADUSKOND

Majandusteadus

Ettevõtetmajandus (inglise keeles)

MATEMAATIKA-INFORMAATIKATEADUSKOND

Informaatika

Matemaatika

Matemaatiline statistika

SOTSIAAL- JA HARIDUSTEADUSKOND

Ajakirjandus ja kommunikatsioon

Eripedagoogika

Haridusteadus (humanitaarained)

Haridusteadus (loodusteaduslikud ained)

Haridusteadus (reaalained)

Infokorraldus

Klassiõpetaja

Koolieelse lasteasutuse õpetaja

Psühholoogia

Riigiteadused

Sotsioloogia, sotsiaaltöö ja sotsiaalpoliitika

NARVA KOLLEDŽ

Raekoja plats 2, Narva, tel 356 0608

www.narva.ut.ee; college@narva.ut.ee

Humanitaarained mitmekeelses koolis

Klassiõpetaja mitmekeelses koolis

Koolieelse lasteasutuse õpetaja mitmekeelses
 õppekeskkonnas

Noorsootöö

PÄRNU KOLLEDŽ

Ringi 35, Pärnu, tel 445 0520

www.pc.ut.ee; info@pc.ut.ee

Ettevõtlus ja projektjuhtimine

Sotsiaaltöö ja rehabilitatsiooni korraldus

Turismi- ja hotelliettevõtlus

VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Posti 1, Viljandi, tel 435 5232
www.kultuur.edu.ee; kool@kultuur.edu.ee
 Huvijuht-loovtegevuse õpetaja
 Jazz-muusika
 Koolimuusika
 Kultuurikorraldus
 Muusika
 Pärimusmuusika
 Rahvuslik ehitus
 Rahvuslik metallitöö
 Rahvuslik tekstiil
 Tantsukunst
 Teatrikunst
 Teatrikunsti visuaaltehnoloogia

TARTU KUTSEHARIDUSKESKUS

Kopli 1, Tartu, tel 736 1863
www.khk.ee/vastuvott; info@khk.ee
facebook.com/Kutseharidus

KESKHARIDUSE BAASIL

IKT osakond
 IT-süsteemide spetsialist
 Tarkvara arenduse tugitehnik
 Multimeedium
 Majandusarvestus
 Avaliku sektori asutuse finantsist
 Sekretäritöö
 Ehitus- ja puit
 Pottsepp
 Maaler
 Tisler
 Puidupingi CNC operaator
 Tööstustehnoloogia
 Mehhatroonika
 Elektrik
 Ärindus ja kaubandus
 Müügi korraldus
 Müügiesindaja
 Äri korraldus
 Logistik
 Kergetööstus ja ilu

Juukur
 Spaateenindaja
 Puhastustööde juhtimine
 Majutus ja toitlustus
 Kokk
 Kelner
 Hotelliteenindus
 Majutusteenuste korraldus
 Autoremont
 Mootorsõidukitehnik
 Automaaler
 Toiduainete tehnoloogia
 Pagar – kondiiter
 Toiduainete tehnoloogia
 Kondiiter
 Turism
 Loodusturismikorraldus
 Reisikonsultant
 Rekreatsioonikorraldus

TARTU TERVISHOIU KÕRGGKOO
TARTU HEALTH CARE COLLEGE

Avatud uste päevad märtsis ja aprillis

Võimalus tulla töövõi tudengi-varjuks

Tutvu õppehoonega:

TULE ÕPPIMA!
SISSEASTUMISINFO:
+372 737 0200
vastuvott@nooruse.ee
www.nooruse.ee

VALGAMAA KUTSEÕPPEKESKUS

Loode 3, Valga, tel 766 8575
www.vkok.ee; info@vkok.ee

KUTSEHARIDUS

Veokorraldus inglise keeles
 Rätsepatöö
 Hooldustöötaja
 Ehituspusepp
 Müügikonsultant
 Suurköögikokk

VANA-VIGALA TEHNIKA- JA TEENINDUSKOOL

Vana-Vigala, Raplamaa, tel 482 4545
www.vigalattk.ee; kool@vigalattk.ee

KESKHARIDUSE BAASIL

Sepatöö (päevane ja tsükliõpe)
 Autodiagnostik (tsükliõpe)
 Kondiiter (päevane õpe)
 Kivitöö (tsükliõpe)
 Automaaler (päevane ja tsükliõpe)
 Autoplekksepp (päevane ja tsükliõpe)
 Mööblirestauraator (tsükliõpe)

VILJANDI ÜHENDATUD KUTSEKESKKOOL

Vana-Võidu, Viiratsi vald, tel 435 1020
www.vykk.vil.ee; kool@vykk.vil.ee

KESKHARIDUSE BAASIL

Puit- ja kiviehitiste restaureerija
 Ehitaja
 Ehitusviimistleja
 Plaatija
 Pottsepp
 Automaaler
 Autotehnik (sesoonõpe)
 Arvutid ja arvutivõrgud (sesoonõpe)
 Tarkvara arendaja (sesoonõpe) UUS!
 Kokk (sesoonõpe)

Keskonnatehnika lukksepp (sesoonõpe)
 Kinnisvarahooldusmeister (sesoonõpe)
 Elektrik (sesoonõpe)
 Bussijuht (D, sesoonõpe)
 Veoautojuht (C, sesoonõpe)
 Korstnapühkija UUS!

VÕRUMAA KUTSEHARIDUSKESKUS

Väimela, Võru vald, Võrumaa, tel 785 0800
www.vkhk.ee; vkhk@vkhk.ee

KUTSEERIHARIDUSÕPE (5. TASE)

Mehhatroonik
 Tehnik - tehnoloog
 Telekommunikatsiooni spetsialist
 Majutusettevõtte juhtimine
 Mööbli valmistamise tehnoloogia
 Toitlustusettevõtte juhtimine
 Jaekaubandusüksuse juhtimine
 Turundus ja müük

KUTSEÕPE (4. TASE)

Väikeettevõtlus – ettevõtja
 Ärikorraldus - ettevõtlusspetsialist
 Müügikorraldus
 Toidu- ja esmatarbekaupluste müüja
 APJ treimiskeskuse operaator
 APJ freesimiskeskuse operaator
 Hotelliteenindus
 Lapsehoidja
 Loodusturismikorraldus
 Müügikorraldus
 Puidutöötlemise CNC masina operaator
 Pärandturismi korraldus

KUTSEKESKHARIDUSÕPE (4. TASE)

Metallitöötlemispinkidel töötaja
 Automaatik
 Infotehnoloogia süsteemid
 Majutusteenindus
 Tisler

Tule 13.märtsil avatud uste päevale!

Võrumaa Kutsehariduskeskus ootab Sind!

Hea kool kogu eluks!

HEA KOOL KOGU ELUKS

www.vkhk.ee

Vaata õppimisvõimalusi www.vkhk.ee/sisseastujale

Rajaleidja keskused

Infot ja nõustamist oma karjääri planeerimisel
saad Rajaleidja keskustest üle Eesti. Tasuta!

Tahad edasiõppimiseks vinget iPadi?

Avalda
arvamust
ning osale
loosimises!

Mine kohe leheküljele www.haridusinfo.ee/arvamus,
vasta küsimustele ning juba 15. märtsil loosime kõigi
vastajate vahel välja uhiuue ja võimsa iPadi.

IM Arvutid

Veebruaris ja märtsis IM Arvutite salongides
märksõnaga "edasiõppija" igale iPadi os-
tule kaasa 15€ väärtuses iTunes kinkekaart!

IM Arvutite salongides kõigile õpilastele püsisoodustus Maci ostult 5%.

We
Make
Talent
Grow

Financial Timesi
Euroopa
parimate
majanduskoolide
pingereas on
SSE Riga
20. kohal.

Stockholm School of Economics in Riga

BSc Programme in Economics and Business

- Bakalaureuseõpe majanduses ja ärianduses
- Bakalaureusekraad 3 aastaga
- Ingliskeelne õpe
- Rahvusvaheline keskkond

Oled oodatud Stockholmi Kõrgemasse Majanduskooli varjupäevale, et saaksid kogeda siin õppimist.

Avalduste esitamise tähtaeg järgmiseks õppeaastaks on 8. aprillil.

admission@sseriga.edu,
tel. +371 6701 5800

www.sseriga.edu

VALI PÜSIV TÄISSTIPENDIUM JA ÕPI KOOS PARIMATEGA SISEKAITSEAKADEEMIAS

ON VAID ÜKS KÕRGGKOOI, MILLE KADETTE LIIDAB ERILINE MISSIOON – KAITSTA EESTI
IGAPÄEVAST TURVATUNNET. SEE ON ÜLESANNE, MIS LIIDAB PARIMAIK.
OLEK SINA ÜKS NEIST?

VASTUVÕTT SISEKAITSEAKADEEMIASSE 26. JUUNIST - 04. JUULINI 2013.
WWW.SISEKAITSE.EE/TULE-AKADEEMIASSE

SISEKAITSEAKADEEMIA
ESTONIAN ACADEMY OF SECURITY SCIENCES